

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΝΕΑ

Τριμηνιαία Έκδοση της Ένωσης Δικαστών-Εισαγγελέων

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 70

ΙΟΥΝΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1999

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (πρώην Μέγαρο Σχολής Ευελπίδων) - ΤΗΛ.: 88.27.380 - 88.41.529

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Στις 18 Δεκεμβρίου 1999, συνέρχεται η ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών της Ένωσής μας. Η σπουδαιότητα των Γενικών Συνελεύσεων είναι γνωστή σε όλους και δε χρειάζεται να το επισημαίνουμε κάθε φορά. Εκτός από τα διαδικαστικά και τα συνήθη θέματα (πρόβλεψη, ισολογισμός κλπ.), σ' αυτές γίνεται ο Απολογισμός του Δ.Σ. ασκείται κριτική σ' αυτό για το τι δεν έκανε ή το πώς έπρεπε να ενεργήσει, χαράσσονται οι νέοι στόχοι της Ένωσης και εντοπίζονται τα προβλήματα που απασχολούν τον κλάδο και πρέπει να επιδιωχθεί η επίλυσή τους. Τη χρονιά που πέρασε το Δ.Σ. επιτέλεσε σπουδαίο και πολύπλευρο έργο και στόχευσε σε πολλούς στόχους. Σε άλλους είχε επιτυχία, σε άλλους αναμένονται θετικά αποτελέσματα και σε άλλους δεν

κατάφερε. Όλα αυτά θα αναλυθούν με λεπτομέρειες στη Γ.Σ. Το σπουδαιότερο, όμως, είναι να τεθούν οι νέοι στόχοι και έχουμε πολλά ζωτικά προβλήματα να επιλύσουμε, όπως είναι το Συνταξιοδοτικό (κυρίως), οι συνθήκες εργασίας (πολλά κενά στον 1ο βαθμό), η ανεξαρτησία της Δικ/νης, η υπηρεσιακή μας κατάσταση και εξέλιξη κλπ.

Είναι χρέος όλων μας μια ημέρα το χρόνο να τη διαθέτουμε για την Ένωση, γιατί και εμείς από την αθρόα συμμετοχή σας στη Γ.Σ. αντλούμε δυνάμεις και υλοποιούμε τα όνειρά μας. Τα προβλήματα μας δεν θα μας τα λύσουν άλλοι, θα τα λύσουμε εμείς, όλοι μας, ενωμένοι και αγαπημένοι.

Στις 18 Δεκεμβρίου ημέρα Σάββατο θα είμαστε όλοι στην Interamerican.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Μονομέλές Πρωτοδικείο Αθηνών με την 5032/1999 απόφασή του δέχτηκε την αίτηση της Ένωσής μας για την τροποποίηση του καταστατικού και διέταξε τις κατά το νόμο δημοσιεύσεις καθώς και την εγγραφή των τροποποιήσεων, που αποφασίστηκαν από την Καταστατική Γενική Συνέλευση της 6.3.1999, στο Βιβλίο Σωματίου που τηρείται στο Πρωτοδικείο Αθηνών.

Κατά της ανωτέρω από-

φασης ασκήθηκε και εκκρεμεί προς εκδίκαση έφεση του μέλους του Δ.Σ. της Ένωσης Παναγιώτη Αθανασόπουλου, εφέτη του οποίου απορρίφθηκε η κυρία παρέμβαση.

Ο πίο πάνω συνάδελφος άσκησε και τακτική αγωγή στο Μονομέλές Πρωτοδικείο Αθηνών, με την οποία ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως της Καταστατικής Γενικής Συνελεύσεως. Επί της αγωγής αυτής αναμένεται η έκδοση αποφάσεως.

ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1999

ΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ ΚΑΙ ΩΡΑ 10 Π.Μ.
ΓΡΑΦΕΙΑ INTERAMERICAN,
ΚΗΦΙΣΙΑΣ 117 - ΚΤΙΡΙΟ 4
ΟΛΟΙ
ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Με αφορμή το θόρυβο που προέκυψε από την με αριθμό 3150/1999 απόφαση του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ, που αφορά τη φορολόγηση των αναδρομικών και του επιδόματος, οι Δικαστικές Ενώσεις προέβησαν στην πιο κάτω ανακοίνωση:

- ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ
- 1. Η ΕΝΩΣΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ
- 2. Η ΕΝΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ
- 3. Η ΕΝΩΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΤΟΥ ΣτΕ
- 4. Η ΕΝΩΣΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ
- 5. Η ΕΝΩΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Δεν θα παραλείψουν, βέβαια, να αναφερθούν στη συνδρομή του Υπουργού Δικαιοσύνης σε κάθε πρόβλημά τους και να τονίσουν το έργο, ποικίλο σε περιεχόμενο και μεγάλο σε έκταση που έχει επιτελέσει το Υπουργείο. Πλην, όμως δεν μπορούν να αποκρύψουν την απογοήτευση των μελών τους, για τις χθεσινές δηλώσεις του κ. Υπουργού με αφορμή απόφαση που εξέδωσε πρόσφατα το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Το περιεχόμενο των σχετικών δηλώσεων έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την κρατούσα Συνταγματική τάξη αλλά και με τη νομοθεσία μας γενικώς, διότι θέτει υπό αμφισβήτηση αυτή καθαυτή την ποιότητα του Συνταγματικού μας Πολιτεύματος το οποίο με αυτό τον τρόπο λειτουργίας καταδεικνύει ότι δεν απέχει από «δημοκρατικά» πολιτεύματα χωρών, τις οποίες εμείς αντιμετωπίζουμε με δημοκρατική υπερπολιτικότητα.

Ναι, οι Δικαστές είναι κατά το Σύνταγμα επιφορτισμένοι να επιλύσουν και τις δικές τους διαφορές, εκτός αν διαφορετικά και ρητά το ίδιο το Σύνταγμα ορίζει. Ουδείς πρέπει να μένει ανυπεράσπιστος.

Το Σύνταγμα μας, για πολλούς λόγους, ανέχεται τη σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο την ιδιότητα δικαστή και δικασομένου, διότι δεν μπορεί για λόγους λειτουργικούς να δημιουργεί ποικίλα δικαστικά όργανα και να οργανώνει σχετικές υπηρεσίες. Εξάλλου, η ανοχή αυτή καταλαμβάνει και άλλα καταστατικά όργανα του Κράτους. Η νομοθετική εξουσία όχι μόνο νομοθετεί για τον εαυτό της, αλλά έχει το δικαίωμα να ακινητοποιεί, προκειμένου για μέλη της και μέλη της Κυβέρ-

νησης, τη δικαστική παρέμβαση όταν πρόκειται να λογοδοτήσουν για αξιόποινες πράξεις τους.

Αν ο κ. Υπουργός θεωρεί καταφανώς εσφαλμένη την απόφαση του ΣτΕ, μπορεί μεν να κινήσει την πειθαρχική διαδικασία πλην, όμως είναι Συνταγματικά αδιανόητο ότι δεν θα εκτελεσθεί μια αμετάκλητη δικαστική απόφαση σε μια δημοκρατική χώρα, που είναι οπωσδήποτε η χώρα μας.

Τέλος, πρέπει να προσθέσουμε ότι έχει πολύ συζητηθεί το θέμα της εκδίκασης των αγωγών των δικαστών κατά του Δημοσίου από τους ίδιους τους δικαστές. Οι παρατηρήσεις για τις αγωγές αυτές ισχύουν mutatis mutandis για ένα διαζύγιο δικαστή, μια διεκδικητική αγωγή, μια συναλλακτική διαφορά. Μήπως, δηλαδή, φθάσουν τελικά, οι διάδικοι να ζητούν την εξαίρεση μας κάθε φορά που θα δικάζουμε διαφορές τους με το Δημόσιο, για το λόγο ότι μισθοδοτούμαστε από το τελευταίο και έτσι δημιουργείται μια σχέση εξαρτήσεως.

Εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς ότι μπορεί να ανοιχθούν οι ασκοί του Αιόλου και να καταλήξουμε σε αδιέξοδα.

ΔΙΚΑΙΩΣΗ ΣΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

Με την 3150/13-10-1999 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (Β τμήμα) δικαιωθήκαμε πλήρως αφού κρίθηκε ότι ΔΕΝ υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος το ήμισυ (1/2) των αναδρομικών διαφορών των αποδοχών μας και το επίδομα του άρθρου 2 παρ. 3 του Ν. 2521/1997 (ειδικό επίδομα).

Η Ένωσή μας από την πρώτη στιγμή «προώθησε και παρακολούθησε» το όλο θέμα με σοβαρότητα και διακριτικότητα και πέτυχε το στόχο μας αθόρυβα και με ισχυρή επιχειρηματολογία.

Ο αρμόδιος Υφυπουργός κ. Δρυσ μας έχει διαβεβαιώσει κατηγορηματικά ότι η πιο πάνω απόφαση θα επιλύσει οριστικά το ζήτημα της φορολόγησης και θα εκδώσει ευθύς αμέσως Υπουργική απόφαση

που θα ρυθμίζει το όλο ζήτημα, με βάση την απόφαση του ΣτΕ. Μάλιστα θα καλύπτονται και όσοι εκ των συναδέλφων δεν άσκησαν προσφυγή.

Αυτές τις ημέρες θα επισκεφθούμε τον κ. Δρυσ για τις λεπτομέρειες της έκδοσης της Υπουργικής αποφάσεως.

Πρέπει να γνωρίζετε ότι η Ένωσή μας (μαζί με τις άλλες Δικαστικές Ενώσεις), με την ίδια σοβαρότητα, επιχειρηματολογία και αποφασιστικότητα, χειρίζεται και το μεγάλο θέμα: Το Συνταξιοδοτικό, και πιστεύουμε ότι σύντομα θα ευοδωθούν οι στόχοι μας παρά τα (οικονομικά) προβλήματα που υπάρχουν (ένταξη στην ΟΝΕ, σεισμόπληκτοι κλπ.)

Για το θέμα αυτό (Συνταξιοδοτικό) θα γίνει πλήρης ενημέρωση κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση του Δεκεμβρίου.

ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΣ ΦΙΛΟΥΣ

Η Ένωσή μας προσκαλεί τους μικρούς της φίλους (παιδιά των μελών της Ένωσής μας) να ψυχαγωγηθούν και να διασκεδάσουν με το ρωσικό παραμύθι

«Ο Τσάρος με τη μακριά Γενειάδα» σε διασκευή και σκηνοθεσία της Κάριεν Ρουγγέρη, που ανεβάσει το Εθνικό θέατρο στο παιδικό στέα θέατρο REX Πανεπιστημίου 48 την 5η Ιανουαρίου 2000 ημέρα Τετάρτη και ώρα 17.00.

Μετά την παράσταση θα επικοινωνήσουμε με τους γονείς.

Η είσοδος είναι ελεύθερη. Τη δαπάνη καλύπτει η Ένωσή μας.

Δηλώσεις συμμετοχής προσωπικά στα γραφεία της ΕΔΕ Πρωτοδικείο Αθηνών κτίριο 6, γραφ. 209 τηλ. 8827380, 8841529 μέχρι 15/12/99, αθέσεις είναι περιορισμένες και θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

ΤΑ ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΣΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ

Η τριμελής επιτροπή που ελέγχτηκε από τους συναδέλφους μας ιδιοκτήτες των οικοπέδων στην περιοχή Κάντιας Ναυπλίου, κατά τη συγκέντρωση που έγινε στις 19-6-1999 στο Πρωτοδικείο Αθηνών, αμέσως μετά τις διακοπές του καλοκαιριού, άρχισε να δραστηριοποιείται. Πραγματοποιήθηκαν στα γραφεία της Ένωσης οι πρώτες συνεδριάσεις των μελών της, στις οποίες κλήθηκε και ο συνταξιούχος συνάδελφος κ. Δανιήλ Δανιήλ, που όπως είναι γνωστό, έχει ασχοληθεί με το ζήτημα του αποκαταρισμού της οικοπεδικής έκτασης και ως γνώστης του αντικειμένου, ενημέρωσε την επιτροπή για τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι τώρα και για τις δυσχέρειες που ανακύπτουν, εξαιτίας κυρίως του μη ευνοϊκού νομικού πλαισίου που ισχύει σήμερα. Έγινε ανταλλαγή απόψεων και πάρθηκαν συγκεκριμένες αποφάσεις για τις ενέργειες και παραστάσεις που θα γίνουν προς τους αρμόδιους κρατικούς και άλλους φορείς για την προώθηση του αιτήματός μας. Ήδη έγιναν οι κατάλληλες επαφές και επίκειται στο άμεσο μέλλον επίσκεψη στο Υπουργείο Γεωργίας από κοινού με εκπροσώπους του Συλλόγου του προσωπικού της Εμπορικής Τράπεζας με τους οποίους διακομίστηκε σε συνεννόηση, αφού έχουν αγοράσει γειτονική προς τη δική μας έκταση και άρα έχουμε κοινό συμφέρον για την επίλυση του ζητήματος του απο-

καταρισμού.

Στην προσπάθεια της αυτή η Επιτροπή, εκτός από την οικειοθελή προσφορά των υπηρεσιών του κ. Δανιήλ, την οποία δέχτηκε ευχαρίστως, θεωρώντας τον έναν πολύ καλό σύμβουλο και συμπαράστατη, καλεί όλους τους συναδέλφους οικοπεδούχους, αλλά και τα άλλα μέλη της Ένωσης, που τυχόν έχουν κάποιες προτάσεις, να τις θέσουν υπόψη της, υποδεικνύοντας, όταν υπάρχουν, και τα μέσα υλοποίησής τους. Στόχος όλων μας είναι να πραγματοποιηθεί ο σκοπός για τον οποίο επενδύσαμε τα χρήματά μας και να αποκτήσουν επιτέλους και οι δικαστές ένα δικό τους χώρο για εξοχική κατοικία, όπως έγινε με πολλές άλλες κοινωνικές ομάδες.

Τέλος, σε συνεννόηση με την αρμόδια υπάλληλο του υποθηκοφυλακείου Ναυπλίου, ολοκληρώνεται η σύνταξη των πιστοποιητικών μεταγραφής του δευτέρου συμβολαίου (της μικρότερης έκτασης), τα οποία δε μας είχαν χορηγηθεί και μόλις παραληφθούν θα τα στείλουμε στους δικαιούχους.

Είμαστε βέβαιοι ότι μέχρι την τακτική Γεν. Συν/ση της Ένωσης μας στις 18.12.1999, θα έχουμε να ανακοινώσουμε νεότερα στοιχεία για τις ενέργειές μας, γι' αυτό και σας καλούμε να συμμετάσχετε στις εργασίες της.

Γεώργιος Μανωλίδης
Εφέτης
Μέλος της Επιτροπής

ΟΙ ΝΕΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000

Βαθμίες	Συντελεστής	Βασικός Μισθός	Προηγούμενος Βασικός Μισθός
1. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ	2,00	552.000	526.000
2. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Α.Π.	1,80	496.800	473.400
3. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΦΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	1,60		
α) χωρίς προσαύξηση		441.600	420.800
β) με προσαύξηση		474.720	
4. ΕΦΕΤΗΣ	1,40		
α) χωρίς προσαύξηση		386.400	368.200
β) με μία προσαύξηση		408.480	
γ) με δύο προσαυξήσεις		430.560	
δ) με τρεις προσαυξήσεις		436.080	
5. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ	1,20		
α) χωρίς προσαύξηση		331.200	315.600
β) με μία προσαύξηση		353.280	
γ) με δύο προσαυξήσεις		375.360	
6. ΠΡΩΤΟΔΙΚΗΣ	1,00		
α) χωρίς προσαύξηση		276.000	263.000
β) με μία προσαύξηση		298.080	
γ) με δύο προσαυξήσεις		320.160	
δ) με τρεις προσαυξήσεις		325.680	
7. ΠΑΡΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ Γ ΤΑΞΕΩΣ	0,80	220.800	210.400
8. ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ Δ ΤΑΞΕΩΣ	0,72	198.720	189.400

Σημείωση

Τα παραπάνω ποσά διαμορφώνονται με βάση τις εξεργείες της Κυβέρνησης για το ύψος των αερίων των μισθών.

ΓΙΩΡΓΙΟΣ ΜΑΝΩΛΙΔΗΣ
Αναπλ. Γενικός Γραμματέας της
Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων

«Όπου αποδίδεται δικαιοσύνη, πρέπει να υπάρχει δικαιοσύνη»

Αγγελική Δεμέστιχα Ειρηνοδίκης Ταμίας ΕΔΕ

Στο μάτι του κυκλώνα βρεθήκαμε για άλλη μια φορά οι Ειρηνοδίκες.

Τέσσερα χρόνια συζητήσεις επί συζητήσεων σχέδια επί σχεδίων, τροποποιήσεις επί τροποποιήσεων, προτάσεις επί προτάσεων, αντεγκλήσεις εντός και εκτός Διοικητικού Συμβουλίου, «θερμές αγκαλιές» από κάποιους που ήθελαν «το καλό μας» και τελικά μετά την απόρριψή μας ως «άλλης κατηγορίας δικαστών» και «ανεπαρκών» από την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, αποσύρθηκε μέσα στη Βουλή, την τελευταία στιγμή, —γεγονός πρωτοφανές για τα κοινοβουλευτικά χρονικά— αφού «το ήθελαν όλες οι πλευρές...» η διάταξη που προέβλεπε την ενοποίηση του πρώτου βαθμού —με όποιες ατέλειες ή ελλείψεις—.

Έντονη η πιεζία, μεγάλη η αγανάκτηση και ένα τεράστιο «γιατί» αφού μετά από σειρά ετών, αμφισβητήθηκε η «προσφορά» μας, η «επάρκεια» και η «θέση» μας στο δικαστικό σώμα.

Κι ερχόμαστε στην επόμενη μέρα, στο σήμερα.

Είμαστε 750 δικαστές - Ειρηνοδίκες. Προσφέρουμε το ίδιο έργο, όπου και όταν μας χρειάζεται η Υπηρεσία, στα Ειρηνοδικεία, στα Πρωτοδικεία, στις Εισαγγελίες υπηρετώντας τον πολίτη και τη Δικαιοσύνη με σθένος, με υψηλό αίσθημα ευθύνης και πολλές φορές με «αυτοθυοσία» σε όλες τις πόλεις, κωμοπόλεις, ορεινά και απομακρυσμένα χωριά και νησιά άγονης γραμμής, της Ελλάδας.

Παρατηρείται όμως το εξής παράδοξο. Αυτή τη στιγμή, ενώ έχουμε ενοποίηση των θέσεων των Ειρηνοδικών Γ και Δ τάξεως που σημαίνει ότι μετά από τετραετή υπηρεσία στον βαθμό, ο Ειρηνοδίκης Δ τάξεως προάγεται σε Γ τάξεως αμέσως, από και και πέρα, επειδή δεν έχουν ενοποιηθεί οι θέσεις των Ειρηνοδικών Β και Α τάξεως και δεν υπήρχαν οργανικές θέσεις αντίστοιχες να παραμείνει ο συνάδελφος Γ τάξεως επί 20ετία σχεδόν Ειρηνοδίκης Γ τάξεως, δηλαδή πάρεδρος κατ' αντιστοιχία με τους άλλους δικαστές και ο Β τάξεως επί 25ετία, δηλαδή πρωτοδίκης κατ' αντιστοιχία, αναμένοντας να συνταξιοδοτηθεί άλλος συνάδελφος Α τάξεως προκειμένου να καταλάβει την κενή οργανική θέση.

Σύμφωνα όμως με τον ισχύοντα νόμο ο μεν Ειρηνοδίκης Γ τάξεως προάγεται σε 12 χρόνια και ο Β τάξεως σε 20 χρόνια.

Μια μελέτη στην επετηρίδα μας δείχνει τα εξής:

α) Μέχρι το έτος 2005 συνταξιοδοτούνται 22 Ειρηνοδίκες Α τάξεως, δηλαδή 4 Ειρηνοδίκες Β τάξεως κατ' έτος περίπου

β) Δικαιούνται να καταλάβουν σήμερα (1999) θέση Ειρηνοδίκη Α τάξεως ως έχοντες τα νόμιμα προσόντα 77 Ειρηνοδίκες Β τάξεως, των οποίων ο αριθμός μέχρι το 2005

θα έχει τριπλασιαστεί, ενώ οι θέσεις θα είναι όπως προανέφερα μόλις 22.

γ) Παραμένουν στη θέση Ειρηνοδίκη Γ τάξεως (πάρεδρου) 109 ειρηνοδίκες σήμερα οι οποίοι έχουν τα νόμιμα προσόντα να προαχθούν, ενώ το έτος 2005 ο αριθμός τους θα έχει τριπλασιασθεί επίσης.

Αν ληφθεί δε υπόψη το γεγονός ότι στον κλάδο των Ειρηνοδικών όλοι εκτελούμε τα ίδια καθήκοντα (Α, Β, Γ, Δ τάξεως) γεγονός που δεν ισχύει για τους υπόλοιπους δικαστές κατ' αντιστοιχία (Πρόεδρος Πρωτοδικών, Πρωτοδίκης Πάρεδρος) έχομε το επίσης παράδοξο: Ο Ειρηνοδίκης Α τάξεως (Πρόεδρος Πρωτοδικών) να εκτελεί τα ίδια καθήκοντα με τον Ειρηνοδίκη Γ τάξεως και οι αποδοχές του να υπερτερούν κατά 250.000 δραχμές τουλάχιστον, και ο Ειρηνοδίκης Γ τάξεως του διαγωνισμού 1994, να λαμβάνει τις ίδιες αποδοχές με τον Ειρηνοδίκη Γ τάξεως του διαγωνισμού 1983.

Για να εκλείψει λοιπόν το φαινόμενο, το οποίο αποτελεί ηθική και υλική μείωση για πάρα πολλούς από εμάς, η Ένωσή μας, μετά την απόσυρση όπως προανέφερα, την τελευταία στιγμή, του νομοσχεδίου περί ενοποιήσεως του Α βαθμού υπέβαλε στον κ. Υπουργό της Δικαιοσύνης προτάσεις για την ενοποίηση όλων των τάξεων και την προαγωγή ανεξαρτήτως οργανικών θέσεων.

Κουραστήκαμε να περιμένουμε την υλοποίηση των νομοσχεδίων και δεσμεύσεων των πολιτικών για την ενοποίηση του Α βαθμού, η οποία άλλωστε δεν είναι και βέβαιον ότι θα οφειλόσε εμάς τους Ειρηνοδίκες, αλλά σίγουρα και απόλυτα το δικαστικό σώμα και τη Δικαιοσύνη.

Η ενοποίηση όμως των τάξεων των Ειρηνοδικών είναι κάτι που πρέπει να γίνει οπωσδήποτε και άμεσα.

Δεν περιμένει. Δεν περιμένουμε.

Επίσης πρέπει οπωσδήποτε να προσληφθούν αμέσως οι 30 Ειρηνοδίκες που έχουν σειρά από τον πίνακα επιτυχόντων (και όχι επιλαχόντων) του 1997 και να δοθεί παράταση του πίνακα μέχρι το τέλος του 2000.

Τούτο, γιατί πρέπει να αυξηθούν οι οργανικές θέσεις τουλάχιστον κατά 20% στα Ειρηνοδικεία που εκδίδουν μεγάλο αριθμό αποφάσεων, αφού ο αριθμός των υποθέσεων έχει διπλασιαστεί τα τελευταία χρόνια, να μετατεθούν οι παλαιοί Ειρηνοδίκες που υπηρετούν σε απομακρυσμένα Ειρηνοδικεία επί σειρά ετών, χωρίς ελπίδα να μετακινηθούν σε μεγάλα Ειρηνοδικεία, τις θέσεις τους να καταλάβουν οι νεώτεροι και να καλυφθούν τα υπάρχοντα κενά.

Τα αιτήματά μας είναι δίκαια, η θέση μας σταθερή και αμετακίνητη. Απαιτήσή μας δε ο κ. Υπουργός της Δικαιοσύνης να δώσει λύση εντός των αμέσως προερχών ημερών.

Ένα ευχάριστο και εθνικώς συμφέρον αποτέλεσμα από την επίσκεψη στη Σερβία

Οι Δικαστές δεν κάνουμε πολιτική. Οι σωστές, όμως, ενέργειες μας προκαλούν πολιτική και μάλιστα συμφέρουσα για τη χώρα μας.

Είναι γνωστό ότι στις 27 Μαΐου 1999, όταν ο πόλεμος εμείνετο στη Σερβία μια αποστολή από συναδέλφους μας επισκεφθήκε τη Σερβία συνοδεύοντας την αξιολογή ανθρωπιστική βοήθεια που είχαμε συγκεντρώσει. Η βοήθεια παραδόθηκε στην πόλη Κραγκούγεβατς, όπου βρίσκεται το βομβαρδισμένο εργοστάσιο της αυτοκινητοβιομηχανίας ΖΑΣΤΑΒΑ.

Ήδη η κυβέρνηση της Σερβίας και η Διοίκηση του Εργοστασίου, αποφάσισε όπως το πρώτο μοντέλο αυτοκινήτου της εταιρείας που θα κυκλοφορήσει, μετά τη λειτουργία του εργοστασίου θα ονομασθεί «ΑΘΙΝΑ» (Αθήνα).

Ο τύπος αυτός του αυτοκινήτου που θα είναι σύγχρονο και οικονομικό, θα κυκλοφορήσει σε όλη την Ευρώπη, την Ασία και τη Βόρεια Αφρική.

Δεν θα ωφεληθούν, βέβαια, οι Δικαστές και οι Δικαστικοί Υπάλληλοι, απ' αυτό. Θα ωφεληθεί, όμως, από εμάς η χώρα μας και αυτός πρέπει να είναι ο στόχος όλων.

Αυτά, για να κλείσουν τα στόμαστα μερικών υπερφύλων που μόνο επικρίσεις έχουν για τους δικαστές, αγνοώντας και το υψηλό λειτουργήμα τους και την κοινωνική προσφορά τους.

Ακόμα, να κλείσουν τα στόματα και δικών μας ανθρώπων, όσο ψηλά και αν βρίσκονται για τις ευαισθησίες και την (πολύπλευρη) επάρκεια των συναδέλφων Ειρηνοδικών, αφού την αποστολή της Σερβίας την συγκροτούσαν έξι Ειρηνοδίκες και ένας εφέτης.

Όλοι τους πρέπει να επανεξετάσουν τη θέση τους απέναντι στους συναδέλφους Ειρηνοδίκες.

Χαράλαμπος Αθανασίου
Εφέτης

«ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΩΝ - ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ ΕΚΔΟΤΗΣ

Κωνσταντίνος Λυμπερόπουλος (Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου)

Διευθύνεται

από Συντακτική Επιτροπή ΣΥΝΤΑΞΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Μέλη

του Διοικητικού Συμβουλίου

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Πρωτοδικείο Αθηνών

(Μέγαρο πρώην Σχολής Ευελπίδων)

e-mail: www.lanet.gr/ede.htm

e-mail: ede@lanet.gr

τηλ. 88.27.380

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια δρχ. 500

Τμή φύλλου δρχ. 10

ΦΩΤΟΣΥΝΘΕΣΗ

Μ. ΛΕΟΝΤΑΚΙΑΝΑΚΟΣ

Ο Εορτασμός του Αγίου Διονυσίου

Με λαμπρότητα γιορτάστηκε και φέτος η εορτή του προστάτη και φωτοδότη μας Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη, στον Ιερό Ναό Αγίας Ειρήνης Αιόλου, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάμου κ. Ευσεβίου. Την παραμονή στην αίθουσα τελετών του Παλαιού Δημαρχείου έγινε και φέτος η πανηγυρική πνευματική συγκέντρωση, που εδώ και λίγα χρόνια καθιερώθηκε επί δημαρχίας του Δημάρχου κ. Δημητρίου Αβραμόπουλου. Έτσι οι Αθηναίοι διά του δημάρχου τους και σύσσωμος ο Δικαστικός κόσμος, τιμούν τον πολυύχο και προστάτη τους, και ενώνουν τις προσευχές τους για την ευημερία του τόπου μας και την εξύψωση της δικαιοσύνης.

Φέτος κεντρικός ομιλητής ήταν ο Αρεοπαγίτης κ. Θεόδωρος Λαφαζάνος με θέμα «Η Δικαιοδοτική Έξουσία της Εκκλησίας». Περίληψη της ομιλίας του δημοσιεύεται πιο κάτω.

Ο χαριετισμός του Δημάρχου κ. Δ. Αβραμοπούλου.

Κύριοι Πρόεδροι και Εισαγγελείς,

Κυρίες και κύριοι,

Με ιδιαίτερη χαρά υποδεχόμαστε και φέτος εδώ, στο Δημαρχιακό Μέγαρο, στην καρδιά της Αθήνας, τους λειτουργούς της Θείμδος σε μια τελετή που αποτελεί πλέον παράδοση και θεσμό.

Ο στόχος που θέσαμε να συμβάλλουμε με κάθε δυνατό τρόπο στην εμπέδωση θεσμών, που έχουν να κάνουν με τον πολιτισμό της πόλης υπό την ευρύτερη έννοιά τους, γίνεται ολοένα και περισσότερο πραγματικότητα.

Αναφέρθηκα στον πολιτισμό, γιατί πράγματι, όπως λέει και ο Θεόγνης, «εν δικαιοσύνη πάσα αρετή εστί». Χωρίς την δικαιοσύνη, δεν υπάρχει πολιτισμένη κοινωνία. Κυριαρχεί το ένστικτο και η βαρβαρότητα.

Δεν είναι τυχαίο, το έχουμε άλλωστε επισημάνει και παλαιότερα, ότι ο Άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης, είναι ο Πολιούχος Άγιος της πόλεως, όντας ταυτόχρονα και ο Προστάτης Άγιος των Δικαστών. Και αυτό, γιατί Αθήνα και δικαιοσύνη είναι δύο έννοιες, οι οποίες συνδέονται αδιάσπαστα. Ο Άγιος Διονύσιος, πρώτος Επίσκοπος των Αθηνών, ένας των εννέα μελών του Αρείου Πάγου, του Ανατάτου Δικαστηρίου της Αθήνας μας υπενθυμίζει μια ιδιαίτερα επίκαιρη πραγματικότητα: ότι ο Απόστολος Παύλος, ο Απόστολος των Εθνών εκήρυξε στην Ευρώπη τον Χριστιανισμό από αυτήν την πόλη, από το ιερό δῆμα του Αρείου Πάγου, δηλαδή από το συμβολικό σημείο της ουσίας της Αθηναϊκής παραδόσεως.

Λίγες μέρες μένουν ως το 2000 και η Αθήνα, ως ιερή πόλη του Παύλου, αποτελεί σημείο αναφοράς για τα 2000 χρόνια του Χριστιανισμού.

Θα πρέπει το μήνυμα που η Ορθοδοξία, η οποία έχει την ευλογία να λειτουργεί στη γλώσσα των Ευαγγελίων, ζωντανή γλώσσα ακόμη και σήμερα, παρά τις μεγάλες ταλαιπωρίες των τελευταίων δεκαετιών, εκλέμπει διαμέσου των αιώνων, το μήνυμα που διατήρησε τόσο καθαρό όσο εκείνο που παρέλαβε ο Άγιος Διονύσιος από τον Απόστολο Παύλο να εκπεμφθεί με μεγαλύτερη ένταση παρά ποτέ από αυτή την πόλη και από αυτή τη χώρα με την ευκαιρία του 2000.

Πα αυτό άλλωστε και ο Δήμος Αθηναίων έρχεται αρωγός

στην προσπάθεια την οποία καταβάλλει προς αυτή την κατεύθυνση ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος.

Οι Έλληνες στους τελευταίους 20 αιώνες ζήσαμε και αναπνεύσαμε πνευματικά μέσα στη σύνθεση που πραγματοποιείται στις προσωπικότητες του Αγίου Διονυσίου και του επίσης Αρεοπαγίτου Αγίου Ιεροθέου.

Τη σύνθεση που θέλει τον Ελληνισμό και τον Χριστιανισμό ενωμένους να εκφράζονται στην πράξη, στην καθημερινή ζωή, στην καθημερινή σκέψη, στο φιλοσοφικό και θεολογικό στοχασμό, από τους ίδιους τους Έλληνες.

Είναι αξιότιμο το γεγονός, ότι οι Δικαστικές και Εισαγγελικές Ενώσεις ανέδειξαν τα τελευταία χρόνια και εργάζονται για να αναδείξουν τη σημασία των πρωτοπόρων Δικαστών και Αγίων, Διονυσίου και Ιεροθέου στη σύγχρονη μεταβατική κοινωνία.

Η δε ζεύξη της Πόλεως των Αθηνών με τη Δικαιοσύνη συνιστά συμβολικό γεγονός που ανα-

Η ομιλία (σε περίληψη) του Αρεοπαγίτη κ. Θεόδωρου Λαφαζάνου.

Με αφορμή τον εορτασμό ενός Αγίου, που υπήρξε Αρεοπαγίτης και Επίσκοπος, ανακύπτει το ερώτημα, αν η πρώτη (δικαιοδοτική) ιδιότητά του επέδρασε στη δεύτερη.

Η χριστιανική πίστη δεν είναι απλή ιδεολογία, αλλά δίωμα, γι' αυτό θα εξετάσουμε αν η Εκκλησία ως Θεοϊδρυτος οργανισμός, με πνευματική αλλά και υλική μορφή, δικαιούται ή υποχρεούται να δικαιοδοτεί, λύνοντας τις ιδιωματικές διαφορές των μελών της.

Με επισκοποκεντρική δομή, η οποία όμως στηρίζεται στη σύμφωνη γνώμη των μελών της (στοιχείο δημοκρατικότητας) η Εκκλησία εξασχίτη ασχολήθηκε με την επίλυση διαφορών.

Ο Χριστός δίδαξε την αποφυγή των εριδών και των δικών. Ο Απ. Παύλος συνέστησε στους Κορινθίους, να ορίζουν ως δικαστές έστω και τα πιο ταπεινά μέλη της Εκκλησίας και να μην καταφεύγουν σε ειδικολάτρες

Ο Δήμαρχος κ. Αβραμόπουλος με τον Πρόεδρο της Ένωσης κ. Λιμπερόπουλο

δεικνύει και προβάλλει αξίες, αρετές και αρχές, που στη διαχρονικότητά τους θα θυμίζουν τη μεγάλη πολιτισμική προσφορά της Αθήνας.

Να είστε δέβαιοι, κυρίες και κύριοι Δικαστές και Εισαγγελείς, ότι κάθε σχετική πρωτοβουλία σας, όπως η πνευματική συνάντηση για το έργο των Αγίων, για την οποία ενδιαφέρεται ένθερμα και ο νέος Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ.κ. Δημήτριος, θα τύχει της ολόθερμης υποστήριξης από πλευράς μας.

Τις μέρες αυτές που οι κάτοικοι της Αθήνας δοκιμάστηκαν και δοκιμάζονται από τα φυσικά φαινόμενα, έχετε έναν βαρύ ρόλο να επιτελέσετε για την πάταξη των φαινομένων εγκληματικής αμέλειας, ανευθυνότητας, κερδοσκοπίας, αλλά και παραπληροφόρησης, που αναδείχθηκαν μέσα από τις τραγικές συνέπειες του σεισμού.

Είμαστε δέβαιοι, ότι φωτισμένοι από τον Προστάτη Άγιο σας και Προστάτη όλων των Αθηναίων Διονύσιο, θα πράξετε, όπως πάντα, το καθήκον σας στο ακέραιο, ακόμα και μέσα στις δύσκολες συνθήκες, στις οποίες γνωρίζουμε ότι πολλές φορές είστε υποχρεωμένοι να εργαστείτε.

Σας εύχομαι, σε όλες και όλους, χρόνια πολλά.

δικαστές. Ο Ιω. Χρυσόστομος επισήμανε τα πλεονεκτήματα των εκκλησιαστικών «κριτηρίων» και την πνευματική ωφέλεια από την αποφυγή των δικών ενώ συνέστησε το διορισμό ιερέων, ως κριτών.

Η Διδασκαλία των Αποστόλων (ψευδεπίγραφο έργο του Γ' αιώνα) περιέχει οδηγίες για τη σύσταση και λειτουργία των χριστιανικών κριτηρίων για πνευματικά θέματα, αλλά και βιοτικές διαφορές. Περιλαμβάνει λεπτομερείς δικονομικές διατάξεις για την κίνηση της δίωξης και για τη διαδικασία ακόμα και για τις απειλούμενες ποινές που έχουν πνευματικό χαρακτήρα, χωρίς όμως κεφάλαιο για την εκτέλεσή τους.

Δύο Πατέρες του ΣΤ αιώνα, οι Βαρσανούφιος και Ιωάννης στα ηρηχαστικά κείμενά τους, με το σύστημα των ερωταποκρίσεων, δίνουν σαφείς απαντήσεις στους χριστιανούς, πώς να αποφεύγουν τις δίκες και να προτιμούν, για την πνευματική ωφέλειά τους να αδικηθούν. Αν όμως κληθούν να εκτελέσουν έργο δικαστή, να μην αρνούνται, αλλά να λειτουργούν υπεύθυνα με γνώση των νόμων, ικανότητα ερμηνείας και εφάρμογής τους, σχολαστική έρευνα του πραγματικού μέρους και γενναϊότητα αντιτάξεως στις πιέσεις.

ΑΞΙΕΠΑΙΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Ο Άγιος Διονύσιος και οι συνάδελφοι του Πρωτοδικείου Τριπόλεως

Πρινά πό είκοσι, περίπου χρόνια οι συνάδελφοι που υπηρετούσαν τότε στο Πρωτοδικείο Τριπόλεως, με την προτροπή του Εισαγγελέως Εφετών Ναυπλίου Νικολαΐδη, προέβησαν στη δενδροφύτευση του συγκεκριμένου λοφίσκου, που βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο της πόλεως, στη θέση «Άγιος Βλάσης» και συγχρόνως κατασκεύασαν στον ίδιο χώρο, που τον ονόμασαν «Άλσος της Θείμδος» ένα προσκυνητάρι σε μνήμη του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου, με προοπτική ανεγέρσεως στο μέλλον και Ιερού Ναού. Έκτοτε η υπόθεση παρέμεινε αδρανής και άγνωστη και για τους ίδιους τους δικαστές που υπηρετούσαν στην Τρίπολη. Το έτος 1997, όμως τοποθετήθηκε ως πρόεδρος Πρωτοδικών Τριπόλεως ο συναδέλφος Γεώργιος Κοντός, ο οποίος κάλεσε τον μητροπολίτη Μαντινείας και Κυνουρίας Αλέξανδρο σε Αγιασμό στο δικαστικό μέγαρο με την ευκαιρία της ενάρξεως του δικαστικού έτους. Τότε έκανε λόγο για το συγκεκριμένο θέμα και πρότεινε, να εκπληρώσουν οι συνάδελφοί του το «τάμα» των συναδέλφων προβαίνοντας στην ανέγερση του περιού ο λόγος Ναού. Τότε ο δραστήριος και ευσεβής πρόεδρος κ. Κοντός, συνελκουρούμενος από τον συναδέλφου που υπηρετούσαν την εποχή εκείνη στο Πρωτοδικείο αντιμετώπισαν θετικά την πρόταση αυτή και αποφάσισαν να προχωρήσουν στην ανέγερση του Ναού.

Προηγήθηκαν οι σχετικές τυπικές διαδικασίες για την τακτοποίηση του νομικού καθεστώτος του οικοπέδου, που αποτελεί δασική έκταση, και αμέσως μετά άρχισαν οι εργασίες διαμορφώσεως του χώρου, οι οποίες έγιναν με μηχανήματα της Νομαρχίας Αρκαδίας. Την 16η Μαρτίου 1999 έγινε η θεμελίωση του Ιερού Ναού από το Μητροπολίτη Μαντινείας με τη συμμετοχή των τοπικών αρχών και του νομικού κόσμου της Τριπόλεως. Οι εργασίες, με τη βοήθεια πάντοτε του Θεού και του Αγίου Διονυσίου, προχώρησαν με ταχύτατους ρυθμούς, ενόψει και της επικείμενης αναχωρήσεώς του κ. Κοντού, γιατί είχε προαχθεί στο μεταξύ σε Εφέτη, ο οποίος είχε την όλη ευθύνη για το έργο και στις 3 Οκτωβρίου 1999, ημέρα της εορτής του Αγίου, έγιναν τα εγκαίνια. Η συνολική δαπάνη έχει ανέλθει μέχρι τώρα στο ποσό των εννιά εκατομμυρίων (9.000.000) δραχμών και έχει καλυφθεί κυρίως

από εισφορές των δικαστών και των λοιπών εργαζομένων στο χώρο της δικαιοσύνης (δικηγόρων, δικαστικών υπαλλήλων, συμβολαιογράφων, δικαστικών επιμελητών και υποθηκοφυλάκων), αλλά και τρίτων. Υπολείπονται δεδαιώς ακόμη αρκετές εργασίες για την ολοκλήρωση του Ναού, όπως είναι η αργογράφηση του, η επένδυσή του εξωτερικώς με πέτρα, η διαμόρφωση και ο εξωραϊσμός του προαυλίου του κλπ., για τις οποίες απαιτείται δαπάνη ακόμη μεγαλύτερου χρηματικού ποσού από το ήδη δαπανηθέν. Για το λόγο αυτό άλλωστε η συσταθείσα εραρική επιτροπή εξακολούθει να υφίσταται και όσοι συνάδελφοι επιθυμούν να προσφέρουν χρήματα μπορούν να απευθύνονται σ' αυτήν, αλλά και στην Ένωση. Είναι ο πρώτος Ναός που κατασκευάστηκε σε επίπεδο δικαστηρίου και αξίζει όλοι οι συνάδελφοι που αγαπούν και ευλαβούνται τον συνάδελφο τους Άγιο Διονύσιο Αρεοπαγίτη, να δείξουν ενδιαφέρον και αγάπη για το Ναό αυτό που δεν ανήκει σε συγκεκριμένο τόπο αλλά σ' ολόκληρη την Ορθόδοξη εκκλησία. Η όλη τελετή διαδικασία των εγκαίνιων ήταν καταπληκτική, μυσταγωγική και πανηγυρική συγχρόνως. Ο Μητροπολίτης παραστατικός, εξηγήσε με κάθε λεπτομέρεια κάθε μέρος του διαδικαστικού των εγκαίνιων, το εκκλησιαστικό εκστασιασμένο παρακολουθούσε και οι συνάδελφοι έψαλλαν. Ο Γιώργος Κοντός ζούσε σε άλλο κόσμο, θεϊκό υπερβατό θα έλεγε κανείς. Ο «Απόστολος» από τα χείλη του ασκητικός, στερεός και ο λόγος του δυνατός, οίγιουρος, προσγειωμένος, χριστιανικός, όπως και το έργο του. Τα σχόλια του κόσμου για τον ίδιο και όλους τους συναδέλφους του Πρωτοδικείου της Τριπόλεως συγκινητικά, καθαρά. Σχόλια παραδοχής και καταξίωσης. Αυτά χρειάζομαστε. Νιώσαμε περήφανοι για τους συναδέλφους μας αυτούς. Ο προστάτης μας να τους έχει καλά. Η Ένωσή μας τους συγχαίρει και νιώθει υπερήφανη. Κατά την τελετή των εγκαίνιων παραστάθηκαν οι τοπικές αρχές (Βουλευτές του Νομού, Νομάρχης, Δήμαρχος, Στρατιωτικός Διοικητής κλπ.) ο επ. Αρεοπαγίτης, κ. Τομαδάκης, οι Πρόεδροι Εφετών Απ. Βλάχος και Γ. Πανουσοκόπουλος ο Γενικός Γραμματέας της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων Χαράλαμπος Αθανασίου, οι Εφέτες Ελ. Ζάμπρας και Ι. Παζαρίδης, οι δικαστές και ο λοιπός νομικός κόσμος της Τριπόλεως και πλήθος κόσμου.

Οι οικουμενικές και τοπικές σύνοδοι εκτός από τα δογματικά, ασχολήθηκαν και με την επίλυση διαφορών όταν εμπλέκεται κληρικός. Οι κανόνες τους επιτρέπουν μόνο προσφυγή στον Επίσκοπο ή στο Μητροπολίτη, ενώ η καταφρόνηση των αποφάσεων των εκκλησιαστικών δικαστηρίων ή η προσφυγή σε κοσμικά δικαστήρια συνεπάγονται κυρώσεις.

Τα εκκλησιαστικά δικαστήρια λειτουργήσαν κατά τη βυζαντινή περίοδο και κατά την τουρκοκρατία βάσει των προνομίων της εκκλησίας, με σημαντική επιτυχία.

Σήμερα (εννοώ κατά τη νεότερη εποχή) ο πολυτάραχος καθεστωτικός και πολιτικός βίος δημιούργησε πολλές εκκλησιαστικές διαφορές, που οδηγήθηκαν στα κοσμικά δικαστήρια. Επίσης κα-

ταφεύγουν σ' αυτά οι χριστιανοί (κληρικοί και λαϊκοί), αν και μπορούσαν να καταφύγουν σε Γερροντάδες και Πνευματικούς.

Υπάρχει πλήθος ιδιωτικών διαφορών που μπορούν να επιλυθούν, με εκούσια προσφυγή στη διατηρία πιστών μελών της Εκκλησίας και δεν έχουν λόγο να αντιλέξουν οι δικαστικοί, οι πολιτικοί και οι εκκλησιαστικοί παράγοντες ούτε οι δικηγόροι.

Χωρίς διεκδίκηση κρατικής εξουσίας, μπορεί η Εκκλησία να δικαιοδοτεί σε προαιρετικό επίπεδο.

Δεν μεταφέρει προσωπικές απόψεις, αλλά αναζητήσα σε εκκλησιαστικά κείμενα και παρουσίασε το θεσμό των εκκλησιαστικών κριτηρίων, που συμπεριλαμβάνεται στη γνήσια διδασκαλία των Αγίων και της Εκκλησίας.

Το Συνέδριο του Εφετείου Αθηνών

Βασιλική Θάνου-Χριστοφίλου, Εφέτης

Εξαιρετική επιτυχία σημείωσε το Διεθνές Συνέδριο που διοργάνωσε το Τριμελές Συμβούλιο Διοικήσεως του Εφετείου Αθηνών, με τη συνεργασία της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, την 22α και 23η Οκτωβρίου 1999, στο ξενοδοχείο Caravel, με θέμα «καταπολέμηση της διαφθοράς των Κρατικών Λειτουργιών και υπαλλήλων». Η πρωτοβουλία της διοργάνωσης ανήκει στον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διοικήσεως του Εφετείου Αθηνών κ. Εμμ. Σεργάκη, Πρόεδρο Εφετών, ο οποίος εργάστηκε προσωπικά για τη διοργάνωση και την επιτυχία του Συνεδρίου, συνεπικουρούμενος από τα μέλη του Τριμελούς Συμβουλίου και τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής.

Σε πρόσκληση του κ. Σεργάκη ανταποκριθήκαν και προσωπικότητες του δικαστικού χώρου από τις λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίοι συμμετείχαν, ως εισηγητές κατά τη διάρκεια των εργασιών του Συνεδρίου ο Dr Ernst Markel, μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Αυστρίας, Αντιπρόεδρος της Διεθνούς Ενώσεως Δικαστών και Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως Δικαστών, ο κ. Liam Hamilton, Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Ιρλανδίας, ο κ. Giannanni Longo, μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Ιταλίας, ο κ. Alvaro Figuera, Εφέτης Πορτογαλίας, Αντιπρόεδρος της Διεθνούς Ενώσεως Δικαστών, ο κ. Paul Broekhoven, πρόεδρος Δικαστηρίου Ουτρέχτης, Γεν. Δ/ντής της Σχολής Δικαστών της Ολλανδίας και Αντιπρόεδρος της Διεθνούς Ενώσεως Δικαστών, η κα Claude Norquet, πρώτη Αντιπρόεδρος του Πρωτοδικείου των Παρισίων, ο κ. Patrick Kintz, πρόεδρος του Διοικητικού Δικαστηρίου του Στρασβούργου, ο κ. Michele Rusca Εφέτης, Ολβητία, ο κ. Manuel Garcia-Castellon Garcia Lomas, Εφέτης, Ισπανία, ο Dr Helmut Walter, Δικαστής, Γερμανία, ο κ. Bechiz Alaya, Δικαστής, Πρόεδρος της Ενώσεως Δικαστών Τυνησίας. Την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως εκπροσώπησε ο κ. Γεώργιος Κρεμλής, Δ/ντής της Νομικής Υπηρεσίας της 11ης Γεν. Διευθύνσεως, ο οποίος έχει επιδείξει μεγάλο ενδιαφέρον και έχει κατ' επανάληψη συνεργασθεί με τους Έλληνες Δικαστές για τη διοργάνωση συνεδρίων και για τη συμμετοχή των τελευταίων σε ενημερωτικά σεμινάρια στην Ελλάδα και στις λοιπές χώρες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Από ελληνικής πλευράς ανέπτυξαν τα επιμέρους θέματα ο Αρεοπαγίτης κ. Γ. Σταθίας, οι Εφέτες κ.κ. Μιχ. Μαργαρίτης, Ιωάν. Παπανικολάου, Αιμιλία Λίτινα, ο Εισαγγελέας Εφετών κ. Ιωάν. Γαβρίλης, και ο Πρόεδρος Πρωτοδικών κ. Ανδρ. Ποταμιάνος, καθώς και οι καθηγητές της Νομικής Σχολής Αθηνών κ.κ. Αργύρης Καρράς, και Χρήστος Μυλωνόπουλος, ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ιωάν. Ρόκας και ο δικηγόρος κ. Δημ. Φαρμακίδης. Την εναρκτήρια συνεδρίαση ετίμησε με την παρουσία του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κωστής Στεφανόπουλος, μετά δε την εισαγωγική ομιλία του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοικήσεως κ. Εμμ. Σεργάκη, ο Υπουργός Δικαιοσύνης

κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος κήρυξε την έναρξη των εργασιών, ενώ απηύθυναν χαιρετισμό προς τους συνέδρους ο Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών κ. Γ. Μητσόπουλος, ο Πρόεδρος της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων κ. Κ. Λυμπερόπουλος, Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, ο Πρόεδρος της Ενώσεως Εισαγγελέων κ. Βασ. Μαρκής, ο βουλευτής κ. Προκόπης Παυλόπουλος ως εκπρόσωπος της ΝΔ, ο εκπρόσωπος του ΔΙΚΚΗ κ. Νικολόπουλος, ο Dr. Ernst Markel, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως Δικαστών και ο Dr. Voratz, ως εκπρόσωπος του Ιδρύματος «Justice dans le Monde». Απέστειλαν επίσης μηνύματα προς τους συνέδρους ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Παν. Δημόπουλος, ο υπερνομάρχης κ. Κατριάνας και ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Δικαστικών Υπαλλήλων κ. Καράκωστας.

Παρέστησαν επίσης, ο πρώην πρωθυπουργός και επ. Πρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Ιωάν. Γρίβας, οι βουλευτές κ.κ. Άννα Ψαρουδά-Μπενάκη, Προκόπης Παυλόπουλος, Επαμ. Ζαφειρόπουλος, Απ. Σταύρου, Απ. Ανδρουλάκης, Ιωάν. Σουλαδάκης, Αθαν. Αλευράς, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς κ. Βασ. Βενέτης και μεγάλος αριθμός Δικαστών και Εισαγγελέων όλων των βαθμών.

Των συνεδριάσεων προήδρυσαν κατά σειράν ο Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών, καθηγητής κ. Γ. Μητσόπουλος, ο Αντιεισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Δημ. Δωρής, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών κ. Αντ. Ρουπακιάτης, ο Καθηγητής της Νομικής Σχολής Αθηνών, κ. Νικ. Ανδρουλάκης και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διευθύνσεως του Εφετείου Αθηνών κ. Εμμ. Σεργάκης.

Το Συνέδριο προβλήθηκε από τους τηλεοπτικούς σταθμούς και από τον ημερήσιο τύπο, με πολύ θετικά σχόλια τόσο για τα ενδιαφέροντα θέματα του συνεδρίου, όσο και για τη γενικότερη διοργάνωση του. Οι ξένοι συνάδελφοί μας, για τους οποίους το Τριμελές Συμβούλιο διοργάνωσε, μετά το πέρας των εργασιών του Συνεδρίου, ημερήσια εκδρομή, στους Δελφούς και το Γαλαξείδι, έφυγαν μιλώντας με ενθουσιασμό, τόσο για την επιτυχία του συνεδρίου, όσο και για τη θερμή φιλοξενία των διοργανωτών.

Τα «Σχέδια Πολιτικών Αποφάσεων» της Ένωσης

Με απόφαση του Δ.Σ. ορίσθηκε επιτροπή, υπό την Προεδρία του Εφέτη κ. Δημητρίου Κυριτσάκη η οποία επεξεργάζεται την επανέκδοση των «Σχεδίων Πολιτικών Αποφάσεων».

Όπως είναι γνωστό η προηγούμενη έκδοση έχει εξαντληθεί και η νέα θα είναι όχι μόνο εμπλουτισμένη, αλλά και προσαρμοσμένη στη σημερινή γλωσσική πραγματικότητα.

Πολύ σύντομα το έργο θα είναι έτοιμο, θα χρηματοδοτηθεί από την Ένωση, και θα διανεμηθεί δωρεά στους συναδέλφους.

Πιστεύουμε ότι το έργο θα αποτελέσει ένα πολύτιμο βοήθημα στους νέους δικαστές μας και θα συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας τους.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ. ΕΜΜ. ΣΕΡΓΑΚΗ

Η τεράστια τεχνολογική εξέλιξη των τελευταίων δεκαετιών που τείνει να μεταβάλλει το ρυθμό της ανθρωπότητας, η ίδρυση και η λειτουργία πολλών υπερεθνικών οργανισμών, με προεξάρχουσα την Ευρωπαϊκή Ένωση, που καταλαμβάνει σήμερα τη συντριπτική πλειοψηφία των χωρών της Δυτικής Ευρώπης και η εύκολη μετακίνηση του κεφαλαίου από χώρα σε χώρα, αποτελούν αναμφισβήτητα γεγονότα που σημάδεψαν τους καιρούς μας και επέδωσαν την πυκνότερη και βαθύτερη επικοινωνία μεταξύ των λαών. Η επικοινωνία όμως αυτή, πέραν των θετικών αποτελεσμάτων της, εμφανίζει και τα αρνητικά της στοιχεία. Εξαιτίας της ελλιπούς παιδείας της αλλαγής των ατομικών αξιών και ιδανικών, της έκρηξης της καταναλωτικής κοινωνίας και άλλων αιτιών και ειδικά για τους Έλληνες της χαλαρότητας στην τήρηση των αιώνιων αρχών του Ελληνοχριστιανικού πολιτισμού, τα οικονομικά εγκλήματα ατόμων που ασκούν εξουσία ή κατέχουν θέσεις κλειδιά στο δημόσιο τομέα όλο και πολλαπλασιάζονται, γεγονός που δημιουργεί αισθήματα ανασφάλειας και καχυποψίας στους Ευρωπαίους πολίτες. Ο χρηματισμός, η αναξιοκρατία, η παράδοση καθήκοντος και τα άλλα εγκλήματα που εμπίπτουν στην έννοια της διαφθοράς, ενώ δεν είναι νέα αλλ' απαντώνται ήδη από την εποχή της αρχαιότητας, τείνουν με τη δημιουργία συνεχώς νέων δεδομένων, που πολλαπλασιάζουν τις αιτίες ανάπτυξής τους, να προσλάβουν τη μορφή της «λερναίας ύδρας», στις κοινωνίες στις οποίες ζούμε.

Ήδη ο Σοφοκλής είχε επισημάνει ότι «ουδέν γαρ οίαν άργυρον κακόν νόμομα έδλασταν» δηλ. ότι δεν υπάρχει χειρότερη εφεύρεση για τον άνθρωπο από το χρήμα. Ο νομοθέτης Σόλων, όπως αναφέρει ο Πλούταρχος στο διδύλο του «δίοι παράλληλοι» έδιδασκεν ότι «πολλοί γαρ πλουτοί κακοί, αγαθοί δεν πένονται. Αλλ' ημείς αυτοίς, ου διαμεινόμεθα της αρετής τον πλούτον. Επει το μεν έμπεδον εστί, χρήματα ανθρώπων άλλοτε άλλος έχει» δηλ. ότι πολλοί κακοί γίνονται πλούσιοι και πολλοί καλοί ζουν φτωχικά. Εμείς όμως δεν θ' ανταλλάξουμε μαζί τους την αρετή με τον πλούτο, γιατί αυτή μένει πάντα σταθερή, ενώ τα πλούτη μετατοπίζονται και τότε τα έχει ο ένας και τότε ο άλλος.

Αλλά ο ίδιος ο Σόλων στη νομοθεσία του και στο κεφάλαιο περί αρχών, στα άρθρα 87 και 90 ρητά αναφέρει ότι οι αρχές, οι επιστάτες των δημοσίων έργων κι όλοι όσοι κυβερνούν τα κοινά της πόλης ή συνεδριάζουν στα δικαστήρια, δεν αποχωρούν από τις θέσεις τους πριν λογοδοτήσουν, στο δε άρθρο 93 αναφέρει ότι «εάν τις οφείλει αρχή τω δημοσίω θάνατον ζημίαν είναι» δηλ. κάθε ένας που αναλαμβάνει δημόσια καθήκοντα και είναι χρεώστης του δημοσίου τιμωρείται με θάνατον. Εξ άλλου και ο Madison Douglas στο διδύλο του «Το δίκαιο στην Αθήνα των κλασικών χρόνων», πραγματευόμενος τη διαφθορά και την ανάρροστη συμμετοχή στη δημόσια ζωή, αναφέρει ότι η δωροδοκία υπήρξε σοβαρό πρόβλημα στη δημόσια ζωή της Αθήνας, όπως προκύπτει από τον αριθμό των αναφορών που γίνονται σ' αυτήν ή σε σωζόμενα κείμενα. Η δυνατότητα καταδίκης για δωροληψία δεν περιοριζόταν μόνο στους αξιωματούχους οι οποίοι

υφίσταντο την «εύθυνα» δηλ. τη διερεύνηση της διαγωγής τους, αλλά κάθε πρόσωπο το οποίο είτε προσέφερε είτε δεχόταν κάποιο δώρο σε σχέση με τις δημόσιες είτε με τις ιδιωτικές υποθέσεις, υπέκειτο σε μήνυση με «γραφή». Η ποινή συνίστατο σε πρόστιμο δεκαπλάσιο του ποσού του δώρου, ενώ ο ένοχος και οι απόγονοί του, αποστερούνταν των πολιτικών τους δικαιωμάτων, μέχρι να το πληρώσει. Μάλιστα ο Δείναρχος αναφέρει σ' ένα απόσπασμα, ότι μπορούσε να επιβληθεί διαζευτικά και η ποινή του θανάτου.

Τέλος στο corpus juris civilis στον περί του Ιουλίου νόμον περί καταχρήσεων, ο Μαρκελιανός αναφέρει ότι ο νόμος αυτός αφορά «τα χρήματα άτινα τις εν αρχή, εξουσία, επιτροπεία, πρεσβεία, ή άλλω τινί αξιώματι, λειτουργήματι ή δημοσία υπηρεσία έλαβε ή ενώ εκ της ακολουθείας τινός τούτων ήτο». Ο δε Παπινιανός τονίζει ότι «όσοι λειτουργήματα δημοσία ανατεθέν αυτοίς λαβόντες χρήματα κατήσχυναν, ενάγονται δι' εγκλήματα καταχρήσεως». Οι παραβάτες τιμωρούντο με διάφορες ποινές όπως π.χ με πρόστιμο τριπλάσιο εκείνου του ποσού το οποίο έλαβον, με περιορισμό σε ορισμένο τόπο, με εξορία ή με βαρύτερη ποινή.

Ιστορικά όμως και εξελικτικά τα φαινόμενα της διαφθοράς για τους λόγους που προανέφερα τείνουν να προσλάβουν τη μορφή της λερναίας ύδρας και να αποδοούν πραγματική κοινωνική επιδημία στην εποχή μας. Γι' αυτό και η άμυνα κατά των φαινομένων αυτών ξεπέρασε τα εθνικά όρια και έχει προσλάβει πλέον διακρατικό και υπερεθνικό χαρακτήρα.

Η Ελλάδα ως ενεργό μέλος των υπερεθνικών οργανισμών και κυρίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ήταν δυνατόν να μείνει αμέτοχη στην άμυνα αυτή. Παράλληλα όμως προσπαθεί να οργανώσει και την εσωτερική της άμυνα. Η σύσταση και η λειτουργία δύο βασικών θεσμών, του συνηγόρου του πολίτη και του σώματος επιθεωρητών-ελεγκτών δημόσιας διοίκησης που διευκολύνουν την ομαλή λειτουργία της σύγχρονης δημοκρατίας, αποτελούν απόδειξη αυτής της προσπάθειας. Οι ετήσιες εκθέσεις των διοικήσεων των νεοπαγών αυτών θεσμών (αναφέρομαι στις εκθέσεις των ετών 1998 και 1999) προσπαθούν να καταγράψουν τα φαινόμενα της κακοδιοίκησης, να φροντίζουν μέσα θεραπευτικά και να οδηγήσουν τις ακραίες περιπτώσεις που εμπίπτουν στη σφαίρα του ποινικού δικαίου στις αρμόδιες δικαστικές αρχές για ανάκριση και τιμωρία των ενόχων.

Μεταξύ των προγραμμάτων που έχει προωθήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για να διευκολύνει τα κράτη μέλη, το πρόγραμμα «GROTIUS» προωθεί τη βελτίωση της αμοιβαίας γνώσης των νομικών συστημάτων των κρατών μελών, ώστε να κατανοηθούν καλύτερα οι κατ' ιδίαν δικαστικές διαδικασίες, θεσμοί και νοοτροπίες και να διευκολυνθεί η δικαστική συνεργασία. Σκοπός του παρόντος συνεδρίου, που πραγματοποιείται ακριβώς στα πλαίσια του παραπάνω προγράμματος με τη συνεργασία της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι να συμπληρωθεί και να επεκταθεί και στον τομέα των εσωτερικών σχέσεων και της δικαιοσύνης πολιτικές που θα βοηθήσουν τον αγώνα κατά της δια-

φθοράς, με έμφαση στη διαφθορά των δημοσίων υπαλλήλων και των κρατικών λειτουργιών σε εθνικό επίπεδο.

Προς το σκοπό αυτό, όσα εγκλήματα εμπίπτουν στην έννοια της διαφθοράς θα συλλεγούν, θα καταγραφούν και θα εξετασθούν από πλευράς εφαρμοστέου δικαίου σε κάθε κράτος-μέλος. Αν δηλαδή τιμωρούνται ως παράνομες πράξεις, ποια πρόσωπα και με ποιον τρόπο τιμωρούνται, εάν το νομικό σύστημα στο εσωτερικό των κρατών-μελών είναι ικανό ν' αποτρέψει ή να περιορίσει την εμφάνιση τέτοιων φαινομένων στο μέλλον. Στη συνέχεια, θα εκτεθεί το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της διαφθοράς και στο τέλος θ' αναπτυχθούν τα κρατούμενα και ισχύοντα στο διεθνή χώρο. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα συγκεντρωθεί η απαραίτητη γνώση των νομοθεσιών και των ιδιαίτερων συνθηκών στα συστήματα των κρατών, θα καταβληθεί προσπάθεια να κωδικοποιηθούν δικονομικές πρακτικές και να υποβληθούν προτάσεις τόσο στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς, για την υιοθέτηση κοινού νομοθετικού πλαισίου ή και συλλογικής ενιαίας πολιτικής για την καλύτερη διασφάλιση των δικαιωμάτων δημοσίων και ιδιωτικών που αφορούν τους Ευρωπαίους πολίτες αλλά και το διεθνή χώρο, για την απλούστευση των διαδικασιών δικαστικής αγωγής και τη στενότερη μεταξύ των κρατών συνεργασία, αλλά και για την απλούστευση των τρόπων περαιτέρω της μεταξύ τους συνεργασίας και ενημέρωσης στα θέματα που αναφέρονται στη διαφθορά.

Από τις συζητήσεις που θα λάβουν χώρα και τη διάρκεια των εργασιών του συνεδρίου και τα πορίσματα που θα συναχθούν, είναι εμφανής η ωφέλεια που θα αποκομίσουν οι λειτουργοί της Δικαιοσύνης, αλλά και ο νομικός κόσμος της χώρας.

Πιστεύουμε ότι οι Έλληνες δικαστές θα ενημερωθούν και θα ευαίσθητοποιηθούν σε θέματα Ευρωπαϊκής συνεργασίας, θα προωθήσουν θετικές δραστηριότητες υπέρ της διαφάνειας και του ελέγχου των πράξεων των κρατικών λειτουργιών και υπαλλήλων, ώστε να διασφαλίξεται η εμπιστοσύνη των πολιτών προς τη Διοίκηση, και θα ενημερωθούν από τους συναδέλφους τους των άλλων χωρών για τις ιδιαιτερότητες του χειρισμού των σχετικών υποθέσεων.

Γενικά θα εμπλουτίσουν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους στον τομέα που θα ερευνηθεί το παρόν συνέδριο, ώστε να επιτελούν με περισσότερη ασφάλεια τα καθήκοντά τους, υλοποιώντας το σύγχρονο ρόλο τους και τη σύγχρονη αποστολή τους.

Γιατί αληθινά, ο δικαστής δεν είναι πλέον ο δούλος του νόμου κατά το κλασικό φιλελεύθερο πρότυπο ούτε γίνεται πλέον αποδεκτική η αντίληψη του αέμνηστου Νικ. Σαρπίστου που διέτυπωσε στην πραγματεία του Συνταγματικού δικαίου το 1851 ότι, ο δικαστής «πρώτος των νόμων δούλος γενόμενος δεσπότην της όλης πολιτείας τον νόμον κατασκευάζει», ότι «επί τη προς τον νόμον απολύτω υπακοή αυτού σεμνυνόμενος ισχυράν εις τον νόμον περιποιεί κώρων διά του παραδείγματος αυτού» και τέλος ότι είναι «εύλαλον όργανο

ΤΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το Διεθνές Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 22-23 Οκτωβρίου 1999 με πρωτοβουλία του Εφετείου Αθηνών και θέμα «Καταπολέμηση της Διαφθοράς των κρατικών Λειτουργών και Υπαλλήλων» κατέληξε —με βάση τις σχετικές εισηγήσεις και τις διεξαχθείσες συζητήσεις— στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

Αποτελεί κοινό —δυστυχώς— τόπο ότι το φαινόμενο διαφθοράς συνεχώς διευρύνεται και τείνει να γίνει μάλιστα, που θέτει πλέον σε κίνδυνο τον κοινωνικό ιστό όλων των σύγχρονων κρατών. Ο κίνδυνος καθίσταται ακόμη πιο απειλητικός με την παρατηρούμενη σύνδεση της διαφθοράς με μια άλλη —επίσης σύγχρονη— μορφή ανομιίας που συνιστά η οργανωμένη εγκληματικότητα, η οποία ακριβώς επιδιώκει τη δημιουργία ενός όσο γίνεται πιο διεφθαρμένου κρατικών μηχανισμών, ώστε να καθίσταται πιο ευχερής η κακοποιός δράση των οργανωμένων συμμοριών και εγκληματιών.

Προς την κατεύθυνση της καταπολέμησης του απειλητικού αυτού φαινομένου τόσο η Ελλάδα όσο και όλα κράτη της Διεθνούς Κοινότητας έχουν θεσπίσει συναφείς κυρώσεις, όπως αυτές αναπτύχθηκαν στις σχετικές εισηγήσεις.

Παράλληλα και οι Διεθνείς Οργανισμοί, όπως ο ΟΗΕ, ο ΟΟΣΑ, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ευρωπαϊκή Ένωση κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση με τη σύνταξη Διεθνών Συμβάσεων οι οποίες θα πρέπει να υποθετηθούν από τις διάφορες χώρες, ώστε να ενισχυθεί το νομοθετικό τους πλοστόσιο.

Ειδικότερα:
Σε εθνικό επίπεδο, πρέπει να εξαρθώνται ιδίως:

α) Οι προσπάθειες της Ιταλίας να περιληφθούν στους κρατικούς υπαλλήλους και λειτουργούς και εκείνοι που υπηρετούν σε νομικά πρόσωπα που, ενώ ανήκαν στο δημόσιο τομέα ήδη ιδιωτικοποιήθηκαν. Επίσης, η επίσημη προσπάθεια των δικαστικών της οργάνων προς την κατεύθυνση μιας πολιτικής καθάρσης.

β) Οι προσπάθειες εκσυγχρονισμού του αυστριακού Π.Κ. για να περιληφθούν οι περιπτώσεις της αξιόπονης συμπεριφοράς στις σύγχρονες μορφές του.

γ) Ο πρόσφατος εκσυγχρονισμός (1998) του ποινικού δικαίου της Πορτογαλίας, στον οποίο πρέπει να προστεθεί και η θέση της νομολογίας να δεχθεί ως τιμωρητή και την ατελεσφόρητη ηθική αυτουργία.

δ) Η αντικατάσταση σειράς διατάξεων του γερμανικού Π.Κ. προς αντιμετώπιση των νέων μορφών των εγκλημάτων διαφθοράς, ιδίως με τη θέσπιση του αδικήματος της διακίνησης και εμπορίας επιρροών.

ε) Στην Ιρλανδία έχει σημειωθεί εντατικοποίηση της προσπάθειας, μέσω δικαστικών μηχανισμών, του παγώματος των περιουσιακών στοιχείων του κατηγορουμένου για διαφθορά.

στ) Στην Ελβετία παρέχεται η νομική δυνατότητα προσπέλασης του τραπεζιτικού απορρήτου, επί διεθνών υποθέσεων, και έτσι καταλύεται η ασφάλεια ενός καταψυγίου των προϊόντων του εγκλήματος.

ζ) Ιδιαίτερα πρέπει να εξαρθεί η θεσμική προσπάθεια της Γαλλίας με το νέο Π.Κ. που άρχισε να ισχύει από το έτος 1994. Αξιοσημείωτη η απειλή ποινής στον υπάλληλο που μετά τη λύση της υπαλληλικής ιδιότητας προσλαμβάνεται ως μισθωτός κλπ σε επιχείρηση ελεγχόμενη από την υπηρεσία του. Η απαγόρευση καταλαμβάνει μια δετία. Στη Γαλλία επίσης εντατικοποιούνται οι δικαστικοί μηχανισμοί δίωξης των εγκλημάτων διαφθοράς με τη συγκέντρωση 60 ειδικευμένων δικαστών στο Παρίσι, οι οποίοι υποδοθούνται από ειδικούς εμπειρογνώμονες. Πρέπει να προστεθούν με τα

μέτρα ελέγχου των οικονομικών της εκλογής των πολιτικών κομμάτων, καθώς και η διασφάλιση της διαφάνειας των διαγωνισμών.

η) Η Τунησία εντατικοποίησε πρόσφατα τους κατασταλτικούς της μηχανισμούς με διερεύνηση των αδικημάτων της διαφθοράς και την επιβολή αυστηρότερων ποινών.

θ) Στην Ελλάδα έχει γίνει πολλαπλή προσπάθεια αντιμετώπισης της διαφθοράς σε εθνικό επίπεδο, ιδίως με την ίδρυση νέων ελεγκτικών υπηρεσιών, όπως π.χ. του ΣΔΟΕ, της υπηρεσίας εσωτερικών υποθέσεων της ΕΛΑΣ, του συνήγορου του πολίτη, του επιθεωρητή-ελεγκτή της δημόσιας διοίκησης, δηλώσεις πόθεν έσχες κλπ. Με την αυτονόητη προϋπόθεση ότι όλες αυτές οι υπηρεσίες θα τελούν υπό τον έλεγχο εισαγγελικής ή δικαστικής αρχής.

Β) Ως προς την ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων υπάρχουν ακόμη επιφυλάξεις περί την αποδοχή της.

Την ευθύνη των νομικών προσώπων:

α) Δέχονται οι χώρες του Common Law (Μ. Βρετανία, ΗΠΑ, Ιρλανδία), η Γαλλία Ολλανδία (1976), Φιλανδία (1995), Δανία (1996).

β) Μικτό σύστημα (διοικητικών κυρώσεων -ποινών) δέχονται η Σουηδία και η Πορτογαλία.

γ) Δεν αποδέχονται την ποινική ευθύνη των νπ η Γερμανία, Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία, Λουξεμβούργο, αλλά δέχονται επιβολή διοικητικών κυρώσεων που στην πραγματικότητα έχουν ισοσθενές αποτέλεσμα.

Σε διεθνές επίπεδο πρέπει να εξαρθώνται ως προσπάθειες προς την ορθή κατεύθυνση:

1) Η σύμβαση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβ. ΡΙΡ), με τα δύο πρωτόκολλα που δεν έχουν ακόμη κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη.

2) Οι Συμβάσεις ΟΟΣΑ και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Οι σημαντικές και εκτεταμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες σε υπερεθνικό και ευρωπαϊκό-κοινωνικό επίπεδο που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της διαφθοράς, έχουν ως αποτέλεσμα την αποσύνδεση της καταπολέμησης του φαινομένου από τα στενά εθνικά πλαίσια και την ανάληψη προστατευτικών μέτρων προς όφελος και άλλων εννόμων τάξεων. Η διεθνής αυτή αλληλεγγύη στην καταπολέμηση του εγκλήματος δεν είναι ωστόσο συμπάγης αλλά δημιουργεί προβλήματα και καταλείπει κενά. Παρά την ύπαρξη κοινών πρωτευόντων κανόνων παραμένει έντονη η ανάγκη εναρμόνισης των εθνικών ποινικών νομοθεσιών και μάλιστα όχι μόνο των ουσιαστικών αλλά και των οικονομικών κανόνων. Οι νέες μορφές ποινικής σκέψης που συνεφέλκεται η νέα αυτή πραγματικότητα, η αναδείξει νέων εννόμων αγαθών, όπως η εμπροχία επιρροής (Trafic d' influence) καθιστούν προφανές ότι απαιτείται μία κοινή γλώσσα, ένα minimum κοινών εννοιών, έτσι ώστε εξωτερικά όμοιες ρυθμίσεις να εφαρμόζονται κατά τρόπο εναρμονισμένο και επομένως πιο αποτελεσματικό. Αυτή δεν είναι και η πρόκληση του μέλλοντος.

Ενόψει των ανωτέρω απαιτείται:

1) Η εναρμόνιση των διατάξεων που θεσπίζονται κατά συμμόρφωση προς τους διεθνείς και υπερεθνικούς κανόνες για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

2) Η λήψη μέτρων για την επαρκή προστασία των ατομικών δικαιωμάτων.

3) Η πρόνοια, ώστε οι επαχθείς αναγκαστικές πράξεις να διενεργούνται υπό συνθήκες σύμφωνες προς το κοινό κεκτημένο του σύγχρονου νομικού πολιτισμού αλλά και με διασφάλιση της αμοιβαιότητας μεταξύ των κρατών.

4) Η χρήση κοινών βασικών εννοιών προκειμένου να επιτυγχάνεται ασφάλεια δικαίου και αποτελεσματικότητα στην εφαρμογή του.

5) Η κατανόηση του γεγονότος ότι η καταστολή δεν αρκεί, αλλά απαιτείται και η λήψη κατάλληλων προληπτικών μέτρων (ΜΜΕ, εκπαιδευτική διαδικασία) ώστε να δημιουργηθεί κοινωνική συνείδηση για τη βαριά επικινδυνότητα και κοινωνική απαξία της διαφθοράς και αυτή μεν να υπόκειται σε δραστικό κοινωνικό έλεγχο, τα δε σχετικά κρούσματα να απομονώνονται.

Πίνεται πρόταση να αναληφθεί νομοθετική πρωτοβουλία σε δύο σημαντικά θέματα που άμεσα συνδέονται με την πάταξη της διαφθοράς:

1) Να θεσπισθεί ως αξιόπονη συμπεριφορά η πρόσληψη με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή οποιασδήποτε άλλης μορφής των λειτουργών ή υπαλλήλων που αναφέρονται στο άρθρο 13 στοιχ. α και το άρθρο 263Α του Π.Κ. και επί μίαν πενταετία από τη λύση της υπαλληλικής τους ιδιότητας, σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα που συνεργάζονται ή ελέγχονται από την υπηρεσία ή το νομικό πρόσωπο, όπου υπηρετούσε ο υπάλληλος ή λειτουργός.

2) Να απειληθούν ποινικές κυρώσεις για κάθε διακριτική συμπεριφορά λειτουργού ή υπάλληλου περί τη σύνταξη των διακηρύξεων και τη διεξαγωγή δημοσίων διαγωνισμών (δημόσιων έργων, προμηθειών κλπ.) υπέρ κάποιου ενδιαφερόμενου.

Αργύρης Καρρός
Μιχαήλ Μαργαρίτης
Χρήστος Μυλωνόπουλος

Ο Βασίλης Δερβέντζας έφυγε από κοντά μας...

Έφυγε νωρίς και απρόσμενα από κοντά μας ο αντεισαγγελέας Εφετών Αθηνών Βασίλης Δερβέντζας.

Εργατικός και μεθοδικός, με πολλές γνώσεις και πλούσια εμπειρία με λόγο μεστό και πειστικό, ενέπνεε σιγουριά και θαυμασμό σε όσους συνεργάστηκαν μαζί του.

Απλός και ευγενικός ήταν πρόθυμος πάντοτε να ακούσει, να συμβουλευθεί και να βοηθήσει όποιον συνάδελφο ζητούσε τη συμβουλή του και τη γνώμη του για κάποιο δύσκολο νομικό ζήτημα ή για κάποια πολύπλοκη ποινική υπόθεση, που τον απασχολούσε.

Προικισμένος με θάρρος και εντιμότητα με ευφύια και σύνεση με ευθυκρισία και γνώση, υπήρξε από τους πιο σημαντικούς εισαγγελικούς λειτουργούς και δάσκαλος σοφός των νεωτέρων συναδέλφων μας.

Ο Θεός ως αναπαύσει την ψυχή του και ως σκορπίσει απλόχερα, κορυάγιο και παρηγοριά στις καρδιές όλων των αγαπημένων του προσώπων και περισσότερο της χήρας του και του γιου του που τόσο θα τους λείψει η παρουσία του.

Παντελής Στραγαλής
Εισαγγελέας Πρωτοδικών

Η 42η ετήσια σύνοδος της Διεθνούς Ενώσεως

Ο Παγκόσμιος Καταστατικός Χάρτης του Δικαστή Η εισοχή της Κύπρου στη Διεθνή Ένωση

Η Ελληνική Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων συμμετείχε, με τετραμελή αντιπροσωπεία δικαστών, στην 42η ετήσια σύνοδο της Διεθνούς Ενώσεως Δικαστών, η οποία φέτος έλαβε χώρα στην Ταϊβάν, από 14 έως 18 Νοεμβρίου 1999. Η Ελληνική αντιπροσωπεία έλαβε μέρος τόσο στις εργασίες του Κεντρικού Συμβουλίου, όσο και στις 4 επιτροπές Μελετών, οι οποίες ασχολούνται με θέματα Αστικού, Ποινικού, Εργατικού Δικαίου και με τα γενικότερα προβλήματα της Δικαιοσύνης και εκδίδουν τα συμπεράσματά τους, μετά από ανταλλαγή απόψεων των αντιπροσώπων των κρατών-μελών. Σημαντικό ψήφισμα του Κεντρικού Συμβουλίου, μετά από μακροχρόνια προεργασία ομάδας δικαστών των κρατών-μελών, είναι αυτό με το οποίο επικυρώθηκε ο Παγκόσμιος Καταστατικός Χάρτης του Δικαστή, ο οποίος καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Δικαστή, κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Ο Δικαστής δικαιούται, όταν κρίνει ότι παραβιάζονται τα δικαιώματά του, να ζητά την προστασία της εθνικής Ενώσεως Δικαστών, της οποίας είναι μέλος, αλλά και τη συνδρομή και την παρέμβαση της Διεθνούς Ενώσεως Δικαστών.

Ιδιαίτερη σημασία και βαρύτητα έχουν ωρισμένα άρθρα.

αρθ. 1. Η ανεξαρτησία του δικαστή είναι απαραίτητη για την ύπαρξη αμερόληπτης δικαιοσύνης. Όλες οι εξουσίες και οι αρχές οφείλουν να σέβονται, να προστατεύουν και να αμύνονται της ανεξαρτησίας του δικαστή.

αρθ. 2. Η ανεξαρτησία του δικαστή πρέπει να εξασφαλίζεται από ειδικό νόμο, ο οποίος θα εγγυάται ανεξαρτησία πραγματική και αποτελεσματική έναντι των άλλων κρατικών εξουσιών.

αρθ. 3. Ο δικαστής, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, υπάγεται μόνο στο νόμο και αποφαινεται μόνο σύμφωνα με το νόμο.

αρθ. 4. Κανείς δεν μπορεί να δώσει ή να επιχειρήσει να δώσει εντολές ή οδηγίες στο δικαστή (αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει όταν πρό-

κειται για ανώτερο δικαστήριο, το οποίο καλείται να μεταρρυθμίσει την απόφαση κατωτέρου δικαστηρίου).

αρθ. 5. Ο δικαστής οφείλει να είναι και να φαίνεται ότι είναι αμερόληπτος, κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Οφείλει να εκπληρώσει το έργο του με μετριοπάθεια και αξιοπρέπεια.

αρθ. 6. Ο δικαστής οφείλει να εκπληρώνει τις υπηρεσιακές του υποχρεώσεις μέσα σε εύλογη προθεσμία.

αρθ. 7. Ο δικαστής δεν μπορεί να ασκεί καμιά άλλη δραστηριότητα δημόσια ή ιδιωτική αμοιβώμενη ή μη, εάν αυτή δεν συμβιδάζεται απόλυτα με τα καθήκοντά του.

αρθ. 8. Ο δικαστής δεν μπορεί να μετατεθεί ή να απολυθεί από τη θέση του, παρά μόνο για τις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος και με την προβλεπόμενη διαδικασία.

αρθ. 13. Οι αποδοχές του δικαστού πρέπει να είναι σε επίπεδο που να εξασφαλίζουν την οικονομική του ανεξαρτησία. Οι αποδοχές του δεν πρέπει να εξαρτώνται από τη δραστηριότητά του και δεν μπορούν να μειώνονται κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του. Ο δικαστής πρέπει να λαμβάνει ως σύνταξη ένα ποσοστό ανταποκρινόμενο στο επίπεδο της ευθύνης του. Μετά τη συνταξιοδότησή του ο δικαστής δικαιούται να ασκήσει άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, ανάλογη με την προηγούμενη δραστηριότητά του.

Με την ίδια απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου έγιναν δεκτές οι αιτήσεις τριών από τις εννέα συνολικά χώρες, οι οποίες ζητούσαν την εισοδή τους, ως μέλη στην Διεθνή Ένωση Δικαστών. Μεταξύ των τριών αυτών χωρών είναι και η Κύπρος, (οι άλλες δύο είναι η Πολωνία και το Μαλί). Έτσι η Ένωση Κυπρίων Δικαστών είναι πλέον μέλος της Διεθνούς Ενώσεως Δικαστών. Συγχαίρουμε τους Κυπρίους συναδέλφους και τους ευχόμαστε η Κύπρος να γίνει σύντομα δεκτή και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βασιλική Θάνου-Χριστοφίλου,
Εφέτης

Σταθμός προσβάσεως στο Internet στα γραφεία της Εννώσεώς μας.

Βασιλική Θάνου-Χριστοφίλου, Εφέτης

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων, μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας εκσυγχρονισμού και προσαρμογής των νέων τεχνολογιών, αποδέχθηκε πριν ένα έτος περίπου, την πρόταση συνεργασίας που απηύθυνε το Νομικό Δίκτυο Lawnet (www.lawnet.gr), με πρωτοβουλία του εκπροσώπου του κ. Χ. Ανθή. Η συνεργασία αυτή συνεχίζεται μέσα σε πολύ θετικό κλίμα και ήδη, κατόπιν προσφοράς-χορηγίας του Lawnet, εξασφαλίθηκε η συνδρομή συνδέσεως της Εννώσεώς μας με το Internet, με την οποία θα ενεργοποιηθεί και η σχετική θυρίδα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (E-mail) της Εννώσεως, για την αποστολή και λήψη μηνυμάτων στη διεύθυνση (ede@lawnet.gr).

Παράλληλα, ολοκληρώνεται στα γραφεία της Εννώσεως η εγκατάσταση του απαραίτητου εξοπλισμού και η εκπαίδευση του προσωπικού της Γραμματείας της Εννώσεως από τους τεχνικούς του Lawnet.

Η σύνδεση με το Internet θα είναι στη διάθεση και όλων των μελών της Εννώσεώς μας, κατά τις ώρες λειτουργίας των γραφείων μας.

Επίσης, τα μέλη της Εννώσεώς μας μπορούν να λάβουν μέρος, με ειδικό προνομαστικό καθεστώς συμμετοχής, στα εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέμα «Εισαγωγή στις βασικές αρχές και τη λειτουργία του Internet», που διοργανώνει το Lawnet, σε συνεργασία με το ΕΠΙΚΑΥΠ—Ερευνητικό Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου Αθηνών—στην άρτια εξοπλισμένη αίθουσα του Ινστιτούτου, στο κέντρο της Αθήνας, Καπλανών 6. Πληροφορίες για τη συμμετοχή στα εν λόγω σεμινάρια στο τηλέφωνο 3619221 ή στη διεύθυνση www.lawnet.gr.

Για να μπορέσει η Ένωσή μας να επιτύχει την ανανέωση και τον εμπλουτισμό των σελίδων μας στο Internet παρακαλούνται τα μέλη μας, όλων των βαθμών, όταν εκδίδουν αποφάσεις που θεωρούν ότι έχουν ιδιαίτερο νομολογικό ενδιαφέρον, να αποστέλλουν αντίγραφο αυτών, είτε ταχυδρομικώς είτε με φαξ στα γραφεία της Εννώσεως, με την ένδειξη «για τη νομολογία» και υπόψη της Αντιπροέδρου κ. Βασ. Θάνου-Χριστοφίλου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΣΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ

Η προσφώνηση του Προέδρου κ. Στέφανου Μαθία

Παναγιώτατε, Είμαι ευτυχής που μου δίδεται σήμερα η ευκαιρία να σας καλωσορίσω στον Άρειο Πάγο.

Το ανώτατο αυτό δικαστήριο, που από τους αρχαίους χρόνους υπήρξε τηρητής της νομιμότητας «εν Δικαιοσύνη και Επεικεία», λαμπρύνεται και αγάλλεται σήμερα από την πατρική επίσκεψή σας την οποία και θεωρεί μεγάλη τιμή.

Με συγκίνηση αναλογίζομαστε ότι στους χαλεπούς καιρούς μας, Σεις εκπροσωπείτε την Ορθοδοξία, στη διαχρονικότητα και στην οικουμενικότητά της: ως Ορθόδοξη Χριστιανική Πίστη, ως παράδοση, αλλά και ως σημερινό τρόπο ζωής.

Η παρουσία Σας εδώ, στην αίθουσα της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, παρέχει, Παναγιώτατε, μια ιδανική ευκαιρία να Σας εκθέσουμε, με τρόπο συνοπτικό, μερικές σκέψεις γύρω από την αποστολή και το έργο μας.

Ο δικαστής, ως δικαιοδοτικό όργανο της Πολιτείας, οφείλει, κατά την επίλυση των διαφορών κάθε είδους, που έχουν αμείλιτο ενώπιόν του, είτε πρόκειται για ιδιωτικές διαφορές (περιουσιακές, οικογενειακές, κληρονομικές) είτε πρόκειται για ποινικές υποθέσεις είτε πρόκειται για διοικητικές αμφισβητήσεις, αφενός να διαπιστώσει την αλήθεια των περιστατικών που επικαλείται κάθε διάδικος και, αφετέρου, να ανευρεί στο θεμελιώδη δικαιο (στο Σύνταγμα και στους νόμους της Πολιτείας) τον κανόνα που αρμόζει για την επίλυση της διαφοράς. Ο κανόνας αυτός προβλέπει αφηρημένα και υποθετικά, ποια είναι η προσήκουσα λύση, την οποία και επιβάλλει.

Η ανεύρεση όμως του πρόσφορου κανόνα δικαίου, που θα δώσει τη νομική ορθή απάντηση στην ενώπιον του δικαστή εκκρεμή διαφορά, είναι συχνά έργο λεπτό και δύσκολο: Πρώτον, διότι η γενικότητα του κανόνα απαιτεί έναν υπαγωγικό συλλογισμό. Και αυτός προϋποθέτει ακριβή νοηματική οριοθέτηση του κανόνα και, παράλληλα, σαφή και πλήρη έκθεση του πραγματικού (των περιστατικών δηλαδή της διαφοράς).

Δεύτερον, διότι, λόγω της πολυπλοκότητας και πολυπλοκότητας των δικαστικών σχέσεων, αντίστοιχη πολυπλοκότητα χαρακτηρίζει τους κανόνες με τους οποίους ο νομοθέτης προσπάθησε, κατά πρόληψη, κατηγοριοποιώντας τη ρευστή πραγματικότητα, να τη ρυθμίσει. Η κατηγοριοποίηση όμως αυτή οδηγεί κατ' ανάγκη στην αποσπασματικότητα της έννομης ρυθμίσεως. Έτσι η ανεύρεση της διάταξης που προσήκει πράγματι στη ρυθμιστική διαφορά αποτελεί συχνά έργο επίμοχθο και δαιδαλώδες. Πολλές φορές η ρύθμιση δεν προκύπτει από μια διάταξη αλλά συνάγεται από πλέγμα διατάξεων που μπορεί μάλλον να ανήκουν σε διαφορετικά νομοθετήματα. Δεν είναι, επιπλέον, σπάνιο το φαινόμενο της κατά χρόνον μεταβολής των νομοθετημάτων, οπότε ανακύπτουν και ζητήματα διαχρονικής ισχύος. Η εξακρίβωση των εφαρμοστέων κανόνων καθίσταται ακόμη δυσχερέστερη, όταν η ρυθμιστική δικαστική σχέση εμφανίζει στοιχεία αλλοδαπότητας, αφού τότε η αναζήτηση πρέπει να γίνει, μέσω του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ενός συστήματος δηλαδή διατάξεων που υποδεικνύουν την Πολιτεία οι νόμοι της οποίας είναι εφαρμοστέοι.

Τρίτον, ο ίδιος κανόνας δικαίου, μπορεί να είναι ασαφής ή ελλειπτικός, ή στο πλέγμα των κανόνων, που πρέπει να εφαρμοστούν επιμεριστικά, να υπάρχουν κενά, ανακολουθίες και αντιφάσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, που είναι συνηθέστατες, ο δικαστής οφείλει, να προ-

δίδει σε «ερμηνεία», από την οποία θα προκύψει η συγκεκριμένη έννομη ρύθμιση, ώστε να ακολουθήσει η υπαγωγή.

Η ερμηνεία γίνεται σύμφωνα με ορισμένες αρχές της λογικής, όπως είναι η «αναλογία», όταν διαπιστώνεται ομοιότητα καταστάσεων, ή η «αντιδιαστολή», όταν, λόγω ανομοιότητας, επιβάλλεται αποκλεισμός. Πρόκειται συχνά για έργο δημιουργικό αλλ' επισφαλές.

Ο δικαστής καλείται να συμπληρώσει τα «κενά» ή να άρει, μέσω της ερμηνείας, τις ασάφειες ή τις αντιφάσεις που περιέχονται στο νόμο. Για το έργο αυτό ο δικαστής εμπνέεται από το όλο σύστημα του δικαίου. Οφείλει να συναγάγει από όσα ο νομοθέτης είπε, τι θα έλεγε αν είχε προβλέψει το κενό.

Ενίοτε όμως η προσπάθεια πλήρωσης του κενού με τις συνήθειες ερμηνευτικές μεθόδους είναι πρόσφορη. Η προσφυγή στο κείμενο, στο «γράμμα», όπως λέμε, του νόμου δεν δίνει απάντηση. Ο δικαστής οφείλει τότε να εμπνεύσει:

α) από τις «αξίες» που ενυπάρχουν στην όλη έννομη τάξη, όπως είναι οι αξίες της «καλής πίστης», των «χρηστών συναλλακτικών ηθών», της υπεροχής της πραγματικής βούλησης έναντι του ξηρού γράμματος της διάταξης, και β) από τη «νομική τεχνική» που διατρέχει το νομικό σύστημα. Με τη διπλή αυτή βοήθεια, με τα «υλικά» αυτά, οφείλει να διαπλάσει, να κατασκευάσει κανόνα νέον.

Σχετικά με την τέχνη της ερμηνείας του νόμου έχουν αναπτυχθεί διάφορες θεωρίες και σχολές. Η επικρατούσα σήμερα στον ευρωπαϊκό χώρο σχολή διδάσκει ότι η ερμηνεία πρέπει να στηρίζεται στη στάθμιση των προστατευτέων συμφερόντων, ενώ, σύμφωνα με νεότερη άποψη, η πρόσφορη μέθοδος συνίσταται στην επιμελή, διαλεκτική αντιπαράθεση των εκατέρωθεν επιχειρημάτων, από την οποία θα προκύψει ο ατομικός για τη συγκεκριμένη περίπτωση ρυθμιστικός κανόνας.

Το πρόβλημα της ερμηνείας του δικαίου είναι δέδωτο μεθοδολογικό. Δεν είναι όμως μόνο μεθοδολογικό. Το έσχατο, και πρώτο ζήτημα της διάπλασης του ατομικού ρυθμιστικού κανόνα, μέσω μιας διαλεκτικής ανάλυσης, συναρτάται με το πρόβλημα των ουσιαστικών πηγών του δικαίου και της νομιμοποίησής του δικαστή ως παράγοντα διάπλασης του δικαίου. Υπόκειται δηλαδή το ερώτημα των ορίων της ερμηνείας, το ερώτημα ποιος παράγει ουσιαστικά το δίκαιο, επίσης δε το ερώτημα της ισχύος του άδικου νόμου, της σχέσης νόμου και Δικαιοσύνης.

Τα ερωτήματα αυτά απασχόλησαν τη φιλοσοφία, τη γενική θεωρία του δικαίου και την κοινωνιολογία. Από τη μια μεριά ακούστηκε η ρήση «δίκαιο είναι η ισχύς», «το δίκαιο του ισχυρότερου», ή, όπως το διατύπωσε ο Πασκάλ: «και άνθρωποι μη μπορώντας να ισχυροποιήσουν το Δίκαιο, δικαίωσαν την ισχύ».

Στον αντίποδα δρiscεται η αντίληψη ότι πέρα και πάνω από τον πρόσκαιρο νόμο υπάρχει το «φυσικό» ή «κατά φύσιν» δίκαιο. Είναι το δίκαιο όπως το διακήρυξε η Αντιγόνη. Εκείνο στο οποίο ο Απόστολος Παύλος αναφέρεται, στην προς Ρωμαίους Επιστολή του, όπου διαβάζουμε: «τα έθνη τα μη νόμον έχοντα φύσει τα του νόμου ποιεῖ». Το δίκαιο «με το οποίο γεννιάσαστε μαζί», κατά την απαράμιλλη διατύπωση του Γκαίτε, το δίκαιο που φέρουμε εντός μας, που μας περιέχει και το περιέχουμε που το συντηρούμε ως βίωση και το μεταδίδουμε ως οιοσεί γενετικό μήνυμα μέσω του βιολογικού μας κώδικα.

Οι νομικοί το φοβούνται, το

αποκηρύσσουν το καταδικάζουν στο πυρ το εξώτερο. Αυτό όμως ξαναγεννιέται από τις στάχτες του και ξαναπροβάλλει, με νέα κάθε φορά ονομασία: Φυσικό, για τον Αριστοτέλη, δίκαιο της επείκειας για τον προάιτωρα και τους ρωμαίους νομοδιδάσκλους, φιλόσοφο δίκαιο για τον χριστιανικό δυζάντιο, ius gentium για τον θεμελιωτή του διεθνούς δικαίου Ούγκο Γκρότιους, δίκαιο του λαϊκού πνεύματος για τον ιδρυτή της Ιστορικής Σχολής του δικαίου τον Σαβινύ.

Σωστά οι θετικιστές το αρνούνται. Διότι, πράγματι, δεν αποτελεί «δίκαιο», υπό την έννοια του ισχύοντος νομικού συστήματος. Είναι όμως ένα αίτημα, αίτημα κανονιστικό, αίτημα Δικαιοσύνης. Δεν έχει γνωστό εκ των προτέρων και σαφές περιεχόμενο. Αλλ' όταν η αδικία το αφηνίζει, μορφοποιείται και γίνεται συγκεκριμένη επιταγή. Στις επαναστάσεις, τις αληθινές επαναστάσεις, αυτό δημιουργεί δίκαιο. Και στις ιδιωτικές διαφορές και συγκρούσεις εμφανίζεται άλλοτε ως εναντίωση στο νόμο, όπως στην περίπτωση της Αντιγόνης, κι άλλοτε ως παράγοντας ευθυδικίας μέσω της σύμφωνης προς την ιδέα της Δικαιοσύνης ερμηνείας του κειμένου δικαίου.

Ο Χριστιανισμός, κηρύσσοντας το δικό του ηθικό δίδαγμα, προήγαγε τις αξίες του που η σκέψη των αρχαίων φιλοσόφων μας και τραγικών μας είχε καλλιεργήσει, τις αξίες που συνθέτουν το φυσικό δίκαιο. Το δίκαιο που δεν υποτάσσεται στο νόμο επειδή δεν είναι νόμος, αλλά τον τροφοδοτεί και τον εξυψώνει, όταν δε η κρίση έρχεται,

τούτων αποδειχθέντας αυτά, ώσ' ουθ' ο νόμος ουθ' η των δικαστών ψήφος άνευ του παραδόξων αυτών τους ακουόντας ισχύει». Η τους ακουόντας εις την ψήφον των δικαστών παραδίδουσα κρίσις, εις την ανωτάτην ιεραρχικήν έκφρασίν της — η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου — σήμερα παρηγορεί, λαμπρύνεται και χαίρει ότι εν μέσω Ημών, ενώπιος ενώπιος, υπάρχειτε Υμείς Παναγιώτατε, ο πνευματικός πατήρ και δεσπότης Ημών, πρόσωπον προς πρόσωπον διαλεγόμενος και επιδαψιλεύων την πατρικήν και πατριαρχικήν ευλογίαν και ευχήν Σας. Ο αποστολικός θρόνος της Πρωτοκλήτου, οιακοστρόφον του οποίου η θεία Χάρις έχει αναδείξει την Υμετέραν πεπνυμένην Παναγιότητα, από την ιστορικήν καθέδραν του, την Κωνσταντινούπολιν, εκπέμπει προς τον κόσμο όλον το λυτρωτικό φως της Ακομήτου Κανδήλας της Ορθοδοξίας αλλά και διηγείται το θάμβος της ιστορίας και την εσταυρωμένην δόξαν της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας. Η οποία — κατά το θέλημα του Θεού πάντας εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν — συνεχίζει την οικουμενικήν διακονίαν της υπέρ πάντων των ανθρώπων και ύχεται πάλιν της οικουμένης και του σύμπαντος κόσμου. Η ιστορία της Εκκλησίας της Νέας Ρώμης, κατά την μακράν διαχρονικήν της πορείαν, υπήρξεν διαρκής προσφορά εις την αυθεντικήν μορφοποίησιν του χριστιανικού μνημείου, ακοίμητη φροντίς διά την μαρτυρίαν και ενότητα της πίστεως αλλά και ανύστακτη μέριμνα διά την πνευματικήν προκο-

Η μελέτη των αποφάσεων του Πατριαρχου, ως ανωτάτου δικαιοδοτικού οργάνου, αποκαλύπτει την σοφίαν με την οποίαν — εμπνεόμενος από το επεικέες, το φιλόγαθον, το φιλόφρονον και την κατ' οικονομίαν διευθέτησιν των πραγμάτων — κατόρθωνε να παρακάμπτει το αποκτείνον γράμμα και να διασώζει το ζωοποιόν πνεύμα του νόμου, ορθοτομών τον λόγον της αληθείας και του δικαίου εις την δικαιομένην υπόθεσιν. Έτι δε, η Εθναρχούσα Μεγάλη Του Χριστού Εκκλησία, εις την θαλασσήν του θρόνου της, παρά το ταπεινόν Φανάριον διετήρησεν την γλώσσαν εθέμβανη την εθνικήν πνεύματιον εξέθερε την προσδοκίαν της παλιγγενεσίας του υποδούλου Γένους και όταν ήλθεν το πλήρωμα του χρόνου και το Γένος Ημών διεξέδικησε επαναστατικώς την ελευθερίαν και την πολιτικήν του ύπαρξιν προσέφερε το μαρτύριον του Προκαθημένου της Γηροφύρου του Ε. Αλλά ο θρόνος της Κωνσταντινουπόλεως δεν είναι μόνον ιστορία. Είναι και ζώσα και δρώσα πραγματικότητα η οποία επιβεβαιώνει τον Οικουμενικόν χαρακτήρα του και εις την σύγχρονον εποχήν.

Αι πορεία αγάπης και καταλλαγής προς τα προσυγενή πατριαρχεία και τας ομοδόξους εκκλησίας, η επικοινωνία και συνεννόησις με την εκκλησία της Προεδυτέρας Ρώμης και τας άλλας ετεροδόξους εκκλησίας και ομολογίας, καθώς ακόμη και ο διάλογος αγάπης και γνωριμίας με ετεροθρήσκους, η έντονη παρουσία της Υμετέρας Παναγιότητος και των αιδιών προκατόχων Σας Αθηναγόρου και Δημητρίου εις διεθνή όργανα και δήματα, τελευταίως δε και εις το Δανος, καθώς και το έμπρακτον ενδιαφέρον Σας διά το περιβάλλον και γενικότερον την κτίιν του Θεού, μαρτυρούν ότι ο θρόνος του Πρωτοκλήτου υπερβαίνουν τόπον και χρόνον αλλά και διακρίσεις φυλής, θρησκείας, φύλου και γλώσσης και πολιτικών και κοινωνικών συστημάτων συνεχίζει την οικουμενικήν διακονίαν του και εις τον σύγχρονον κόσμο της παγκοσμιοποιήσεως και προβάλλει την πνευματικήν παγκοσμιοποίησιν του Χριστιανισμού, η οποία διασώζει την εικόνα και την ψυχήν του ανθρώπου από τον κίνδυνον της συντριβής της υπό το βάρος και τον όγκον των μεγεθών της σύγχρονης οικονομικής, τεχνολογικής, ιδεολογικής και άλλης παγκοσμιοποιήσεως. Τούτου θρόνου άξιος προκαθήμενος είναι ο επευλόγος και τιμών Ημώς και υφ' Ημών αντιπαισμένος Παναγιώτατος Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος ο Α, του οποίου τα έτη της ζωής είησαν πολλά προς δόξαν της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας.

Αληθώς, λογίζομαι εμαυτόν ευτυχί, Παναγιώτατε Δέσποτα, ότι ο Κύριος ηυδόκησεν εις εμέ να πέσει το βάρος αλλά και η υψίστη τιμή, εξ ονόματος όλων των λειτουργών και υπαλλήλων της Ανωτάτης Γενικής Εισαγγελίας της Χώρας, Να υποδεχθώ την Υμετέραν Σελτήν Κορυφήν της Ορθοδοξίας, εν τω θιασαστηρίω τούτω της Δικαιοσύνης, ένθα οι λειτουργούντες καταθέτουν την αγωνίαν της ψυχής των και αναλίσκουν την ιμάδα του πνεύματος των διά την απονομήν του δικαίου, Να Σας ευχαριστήσω διά την τιμήν της επισκέψεως και Να Σας παρακαλέσω να εύχεσθε και υπέρ της ευσταθείας της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου και των λειτουργών και υπαλλήλων της όποτε, νυν και αι, να είναι «έρμουε τς χώρας και πόλεως σωτήριον... ευδόντων υπέρ ερηγηρόδς φροσρημα γης». Ως ευ παρόσθητε Παναγιώτατε Πάτερ και Δέσποτα.

Ο Πατριάρχης, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κατά την επίσκεψη του πρώτου στον Άρειο Πάγο.

τον παραμερίζει, όχι πάντα ειρηνικά. Ας προσθέσω και μια σκέψη επίκαιρη: την εποχή της «παγκοσμιοποίησης» και του «τέλους της Ιστορίας» το φυσικό δίκαιο θα ξαναπαίξει τον ρόλο του, όπως τον είχε παίξει κατά την εποχή της rax romana, με κύριο τότε εκφραστή το Χριστιανισμό.

Με τις σκέψεις αυτές παρακαλώ, Παναγιώτατε, ατομικά αλλά και εξ ονόματος όλων των συναδέλφων μου, να ευλογήσετε το έργο μας.

Η προσφώνηση του Εισαγγελέα κ. Παναγιώτη Δημόπουλου

Παναγιώτατε,

Ο Αθηναίος ρήτωρ Λυκούργος, περί το έτος 330 π.Χ., ενώπιον του δικαστηρίου της Ηλιαίας κατηγορών τον Λεωκράτην, έλεγε: «Τρία γαρ εστί τα μέγιστα, α διαφυλάττει και διασώζει την δημοκρατίαν και την της πόλεως ευδαιμονίαν, πρώτον δ' η των νόμων τάξις, δεύτερον δ' η των δικαστών ψήφος, τρίτον δ' η τούτοις τ' αδικήματα παραδίδουσα κρίσις. Ο μεν γαρ νόμος πέφυκε προλέγειν α μη δει πράττειν, ο δε κατηγορός μνηύειν τους ενόχους τοις εκ των νόμων επιτιμίαις καθεστώτος, ο δε δικαστής κολάζειν τους υπ' αμφοτέρων

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Δ.Σ. της Ενωσης στη Θεσσαλονίκη

Πρόσφατα, ο Δικηγορικός Σύλλογος της Θεο/νίκης κυκλοφόρησε μια αφίσα, με την οποία προσπάθησε να καταδείξει ότι το κλίμα συνεργασίας Δικαστών και Δικηγόρων στη Θεο/νίκη δεν είναι καλό. Η αφίσα αδικούσε, κυρίως, τους ίδιους τους δικηγόρους γιατί προσπάθησαν να γενικεύσουν 2-3 μεμονωμένα περιστατικά δυσαρμονίας των σχέσεων Δικαστών και Δικηγόρων, παραγνωρίζοντας το γενικότερο κλίμα.

Το Γραφείο Τύπου της Ενωσέως μας, αμέσως εξέδωσε Δελτίο Τύπου που έχει ως εξής:

Αθήνα 4.10.1999

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

«Οι Δικαστές και Εισαγγελείς θεωρούν τους Δικηγόρους συν λειτουργούς και συνεργάτες στη διακόνηση της Δικαιοσύνης και αναγνωρίζουν την υψηλή αποστολή και το Θεσμικό έργο τους.

Πιστεύουν δε, ότι η ορθή απονομή του Δικαίου στηρίζεται στην ειλικρινή συνεργασία Δικαστών-Δικηγόρων και Δικαστικών Υπαλλήλων, συνεργασία που σφραγίστηκε από χρόνια και αποδίδει γόνιμους καρπούς.

Κατά καιρούς, δεν ελλείπουν, βέβαια, ελάχιστα, μεμονωμένα, περιστατικά, που, ανεξαρτήτως προελεύσεως, απηχούν δυσαρμονία στο πιο πάνω κλίμα συνεργασίας. Τα περιστατικά, όμως, αυτά ουδέποτε διατάραξαν τις σχέσεις των παραπάνω παραγόντων και ουδέποτε κατέστησαν ικανά για να κλονίσουν την πίστη των πολιτών στους Δικαστές τους.

Έτσι, προκαλεί έκπληξη πως τα μέλη του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, διαμαρτυρήθηκαν με αυτόν τον άκομφο τρόπο (αφίσες) για «ανάρμοστες συμπεριφορές» Δικαστών και Εισαγγελέων απέναντί τους.

Ουδείς, βέβαια, αρνείται ότι μπορεί να υπήρξαν μεμονωμένα περιστατικά ανεπίτρεπτης τριβής, όμως από το σημείο αυτό μέχρι την, για λόγους εντυπωσιασμού, γενίκευση, ο δρόμος είναι πολύς. Θα ήταν περιττό και άσκοπο να αναφερθούμε σε περισσότερα αντίθετα περιστατικά, τα οποία Δικαστές και Εισαγγελείς αλλά και η Ένωσή μας, ειδικότερα, τα αντιμετώπισαν με ψυχραιμία και μέσα στα πλαίσια του καλώς νοούμενου συμφέροντος της Δικαιοσύνης.

Διερωτώμεθα, όμως, δεν υπήρξε άλλος τρόπος επικοινωνίας των εκπροσώπων του Δ.Σ.Θ. με τις Διοικήσεις των Δικαστηρίων της συμπεριπέρας;

Παράλληλα προς εκτόνωση της Κατάστασης μετέβη στη Θεσσαλονίκη κλιμάκιο μελών του Δ.Σ. της Ένωσής μας, με επικεφαλής τον Πρόεδρο κ. Κων/νο Λιμπερόπουλο και συνοδεύθηκε τόσο με τα μέλη του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης όσο και τις Διοικήσεις των Δικαστών και Εισαγγελέων.

Η συνάντηση ήταν ελπιόφρων γιατί εκτονώθηκε η κατάσταση, ο δε πρόεδρος της Ένωσής κ. Λιμπερόπουλος αφού επισήμανε το άτοπο της κυκλοφορίας της αφίσας, συνέστησε ψυχραιμία και αποφυγή των γενικεύσεων.

Στη συνέχεια έγινε συγκέντρωση των συναδέλφων στην αίθουσα Δικαστών του Πρωτοδικείου όπου από τον πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. της Ένωσής έγινε ενημέρωση για τα τρέχοντα θέματα που μας απασχολούν.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ: ΠΡΟΣΟΧΗ Απαράδεκτο συζητήσεως αγωγής αυτοκινήτου

Α) Νέα διάταξη (άρθρ. 10 παρ. 5 του Ν. 2741/1999)

Στο άρθρο 10 του Ν. 489/1976 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής: «Η συζήτηση της κύριας αγωγής κατά ασφαλιστικής εταιρείας, του κατά το άρθρο 19 του παρόντος νόμου επικουρικού κεφαλαίου ή άλλου υπόχρεου για απώλεια εισοδήματος, λόγω ατυχήματος που προηγήθηκε από αυτοκίνητο, κηρύσσεται απαράδεκτη, αν δεν προσαχθεί δεδαιώση περί προηγούμενης κοινοποίησης αντιγράφου της αγωγής στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία του Ενάγοντος».

β) Σχέδιο αποφάσεως (Αν δεν γίνει η κοινοποίηση).

Σκέφτηκε κατά το νόμο Κατά το άρθρο 10 παρ. 5 του Ν. 489/1976, όπως προστέθηκε η παράγραφος 5 διά του άρθρου 10 παρ. 5 εδ.η του Ν. 2741/1999 «η συζήτηση της κύριας αγωγής κατά ασφαλιστικής εταιρείας του κατά το άρθρο 19 του παρόντος νόμου Επικουρικού Κεφαλαίου ή άλλου υπόχρεου για απώλεια εισοδήματος λόγω ατυχήματος που προκλήθηκε από αυτοκίνητο κηρύσσεται απαράδεκτη, αν δεν προσαχθεί δεδαιώση περί προηγούμενης κοινοποίησης αντιγράφου της αγωγής στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία του Ενάγοντος». Κατά δε το εδαφ. ι του άρθρου 10 παρ. 5 Ν. 2741/1999, «η διάταξη της υπό στοιχείο η περίπτωση καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς δίκες για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση».

Από τις διατάξεις αυτές σαφώς συνάγεται ότι η υποχρέωση προκομίσσεως δεδαιώσεως της αρμόδιας ΔΟΥ του Ενάγοντος περί κοινοποίησης αντιγράφου της αγωγής σ' αυτήν, εφαρμόζεται σε κάθε αγωγή, καταψηφιστική ή αναγνωριστική, που έχει ως περιεχόμενο κονδύλιο αποζημιώσεως για απώλεια εισοδήματος λόγω τροχαίου ατυχήματος, είτε δρισκεται η υπόθεση στον πρώτο βαθμό είτε και στο δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας και καταλαμβάνει το απαράδεκτο ολόκληρη την αγωγή ήτοι τόσο το παραπάνω κονδύλιο όσον και τυχόν άλλα κονδύλια αποζημιώσεως και χρηματικής ικανοποίησης του ιδίου Ενάγοντος, όχι όμως και την αγωγή τυχόν άλλων συναγόντων του Ενάγοντος, που δεν περιέχει τέτοιο κονδύλιο απωλεθέντος εισοδήματος.

Στην προκειμένη περίπτωση με την από..... αγωγή ζητείται..... (ή εισάγεται η από..... έφεση κατά της..... οριστικής αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών που δίκασε στον πρώτο βαθμό την από..... αγωγή αποζημιώσεως συνεπεία τροχαίου ατυχήματος). Όμως καιίτοι η αγωγή αυτή, μεταξύ των άλλων κονδυλίων περιλαμβάνει και κονδύλιο αποζημιώσεως του..... ενάγοντος, ύψους..... δρχ. για απώλεια εισοδήματος λόγω ανικανότητας προς εργασίαν εκ του τραυματισμού του, ουδείς των διαδίκων επικαλείται ή προσάγει σχετική δεδαιώση περί προηγούμενης κοινοποίησης αντιγράφου της αγωγής αυτής στην αρμόδια ΔΟΥ του Ενάγοντος.

Επομένως, σύμφωνα με αυτά που προεκτέθηκαν, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη η συζήτηση της αγωγής (ή εφέσεως) όσον αφορά τον ενάγοντα (ή ε.....) το..... προχωρήσει όμως η διαδικασία ως προς τους λοιπούς διαδίκους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Δικάζει κατ' αντιμωλίαν των διαδίκων

Κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση της από..... αγωγής (ή Εφέσεως). Κρίθηκε κλπ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ Οικογενειακό επίδομα

Σε όλα τα Δικαστήρια της χώρας αποστειλάμε σχέδιο αίτησης διακοπής της παραγραφής όσον αφορά το οικογενειακό επίδομα, το οποίο δικαιούνται και οι δύο σύζυγοι εργαζόμενοι στο Δημόσιο ή ΝΠΔΔ (βλ. αποφάσεις ΣΤΕ 1674/1998 και ΑΠ 143/1998). Μπορείτε να το αναζητήσετε από τις Γραμματείες ή από τα γραφεία της Ένωσής. Θα υποβληθεί στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους μέχρι τέλος Δεκεμβρίου τ.ε.

Πρός το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Αίτηση του..... κατοίκου.....

Όπως κρίθηκε, με την 1674/1998 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία είναι σύμφωνη και με τη νομολογία του Αρείου Πάγου (βλ. Ολ. Α.Π. 15/1997 Α.Π. 143/1998 κλπ.) η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 11 του Ν. 1505/1984 (και λογικά αναμένεται ότι ίδια θα είναι η αντιμετώπιση και του μεταγενέστερου άρθρου 12 παρ. 4 και 5 του Ν. 2470/1997), με την οποία απαγορεύεται η διπλή καταβολή οικογενειακού επιδόματος σε περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή όταν ο ένας απ' αυτούς είναι υπάλληλος των πιο πάνω υπηρεσιών και ο άλλος υπάλληλος του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα αντίκειται στα άρθρα 22 παρ. 16 του Συντάγματος και 119 συνθήκη ΕΚ και συνεπώς είναι ανίσχυρη και μη εφαρμόσιμη. Επίσης, έγινε δεκτό ότι ισχύει και είναι άμεσα εφαρμόσιμος, ο γενικός κανόνας της παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 1505/1984 (και λογικά ίδια αναμένεται να είναι η αντιμετώπιση και της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2470/1997) χωρίς τις διακρίσεις στις οποίες προδραίνει η παρ. 6 του άρθρου 11 του Ν. 1505/1984 (και λογικά και των παρ. 4 και 5 του άρθρου 12 του Ν. 2470/1997).

Ενόψει αυτών και επειδή όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ατομικού μου υπηρεσιακού φακέλου είμαι έγγαμος και έχω..... τέκνα που γεννήθηκαν αντιστοίχως τα έτη..... και....., ότι δεν λαμβάνω το οικογενειακό επίδομα ενώ ο σύζυγός μου εργάζεται στο..... ο οποίος και λαμβάνει το οικογενειακό επίδομα, παρακαλώ να μου καταβάλλετε το προβλεπόμενο από τις παραπάνω διατάξεις ποσό κατά μήνα οικογενειακού επιδόματος αναδρομικώς από 1.1.1997 καθόσον από την ημερομηνία αυτή δεν έχει υποκύψει σε παραγραφή το δικαίωμά μου αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 90 του Ν. 2362/1995 «περί δημοσίου λογιστικού».

Αθήνα.....

.....Αιτ.....

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Το προσαμένο καλοκαίρι φιλοξενήθηκαν περίπου 36 παιδιά συναδέλφων ηλικίας 6-13 ετών στις Κατασκηνώσεις του Δήμου Αθηναίων στην περιοχή «Άγιος Ανδρέας».

Η ένωση μας ζήτησε 60 θέσεις για την περίοδο από 1-7 έως 31-8-1999 ήτοι 15 για κάθε δεκαεπενήμερο και παραχωρήθηκαν όλες, πλην όμως καλύφθηκαν μόνο οι 36. Ελπίζουμε ότι για το ερχόμενο καλοκαίρι θα είμαστε πιο οργανωμένοι.

Πάντως ο χώρος της φιλοξενίας, η διατροφή, και η επί-όληψη ήταν όπως μας διαβεβαίωσαν οι γονείς, αλλά και διαπιστώσαμε, άψογα και οι μικροί μας φίλοι ενθουσιασμένοι.

Του χρόνου τους υποσχόμεθα να περάσουν ακόμα πιο όμορφα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ Σεισμόπληκτοι

Το Δ.Σ. της ένωσης κατά τη συνεδρίαση της 26/11/1999 αποφάσισε ομόφωνα την οικονομική ενίσχυση των συναδέλφων μας που επλήγησαν από τον πρόσφατο σεισμό. Για το σκοπό αυτό καλεί όλα τα μέλη της να προσφέρουν το ποσόν των 5.000 δρχ. προς ενίσχυσή τους. Το ποσό θα παρακρατηθεί από τους εκκαθαριστές των αποδοχών κατά την μισθοδοσία του Δεκεμβρίου 1999.

«ΘΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΑΠΑΝΤΗΣΗ»

Του Παντελή Κων. Στραγάλη Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, Μέλος Δ.Σ. Ε.Δ.Ε.

Τον τελευταίο καιρό διάφοροι επαίνοντες και μη, φορείς κρατικής εξουσίας ή όργανα της εκτελεστικής εξουσίας, προσπαθούν με δηλώσεις ή με πράξεις, με ενέργειες ή παραλείψεις να διαβάλλουν τους δικαστικούς λειτουργούς πλήττοντας το κύρος τους.

Ίδου μερικές από αυτές:

1. Οι σχετικές δηλώσεις του κ. Υπουργού Δικαιοσύνης με αφορμή την έκδοση της υπ' αριθ. 3150/13-10-99 Αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τις οποίες το Δημόσιο δεν θα εκτελέσει την απόφαση γιατι δήθεν είναι παράνομη, ο ίδιος δε ότι θα ασκήσει πειθαρχική δίωξη κατά των δικαστών που την εξέδωσαν ήσαν τουλάχιστον άστοχες.

2. Η συμπεριφορά των κομμάτων στο ζήτημα της ενοποίησης του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας υπήρξε απαράδεκτη.

Πράγματι κατά την ψήφιση του σχετικού Νομοσχεδίου στη Βουλή, η κυβέρνηση κατά πρώτο λόγο και η αντιπολίτευση κατά δεύτερο λόγο επιδεικνύοντας πρωτοφανή ατολμία, το απέσυραν αναρόντας κατ' αυτόν τον τρόπο, αυτό που οι ίδιοι μέχρι τότε κατά κόρον μας διαβεβαίωναν ότι τάχα επιδίωκαν.

Ανεξάρτητα αν συμφωνούσε κανείς ή όχι με την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας και

την κατάργηση των ειρηνοδικών, τόσο ο τρόπος που ματαίωσε η Κυβέρνηση την ψήφιση του Νομοσχεδίου αυτού, όσο και η μεθόδευση που ακολουθήθηκε για το σκοπό αυτό, έπληξε εκ των πραγμάτων την αξιοπιστία της προσέβαλε τους Δικαστές και απογοήτευσε την Ένωση που τόσο αγωνίστηκε για την ψήφιση του αφού προέκυψε ότι την ενέταξε.

3. Οι απαράδεκτες δηλώσεις του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, προς τον Τύπο και τις Τηλεοράσεις με τις οποίες δημοσιοποιούσε τους λόγους που ζητούσε την εξαίρεση του Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών Γεώργιου Γεράκη από ποινική υπόθεση που τον αφορούσε καταγγέλοντας ουσιαστικά τον καθόλα παράνομη, ο ίδιος δε ότι θα ασκήσει πειθαρχική δίωξη κατά των δικαστών που την εξέδωσαν ήσαν τουλάχιστον άστοχες.

Μακάρι όλα αυτά να είναι μεμονωμένα κρούσματα, και συμπτωματικές εκδηλώσεις και όχι νέα αρχή συστηματικής πολεμικής κατά των Δικαστικών λειτουργών και της Δικαιοσύνης.

Όπως όμως και να έχει το πράγμα θα υπάρξει απάντηση.

Και θα υπάρξει απάντηση άμεσα από τη Γενική μας Συνέλευση στις 18 Δεκεμβρίου 1999

ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΕΚΕΙ

ΝΕΟ ΒΙΒΑΙΟ
Μόλις κυκλοφόρησε το εξ 107 σελίδων διβλίο του Αντ/λέα Εφετών Παναγιώτη Κάισαρη «Περί της εθνοαναγένεσης» (έρευνα από νομική, ιστορική, συγχετική, κοινωνική, δημοσιογραφική και θεολογική άποψη). Διάθεση: Νομική Βιβλιοθήκη, Μαυρομυζήλη 51, Αθήνα, τηλεφ. 36.00.968 ή 061/337.229 (τιμή 2.600 δρχ.).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΝΙΚ. ΓΑΖΕΤΑ ΕΦΕΤΗ
ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:
- ΟΔΗΓΙΑ 92/280/ΕΟΚ-1992 σχετικά με τις καταστηρίαιες ρυθμίσεις των εργαζομένων που συνδέονται με καταναλωτές.
- Η εφαρμογή του καταναλωτή θεσπίζοντας (δίκαιο των συμβάσεων, κ. 1989/1997 και κ. 2281/1994).
- Εργασία των άρθρων 2 και 10 κ. 2281/1994.
- ΝΟΜΟΘΕΙΑ.
- Άρθρο 9 κ. 2818/1996 (λόγος Υπουργού στην Επικρατεία σχετικά με την καταναλωτική).

ΕΚΔΟΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΗ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΜΑΪΟΣ 1999

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΝΙΚ. ΓΑΖΕΤΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΑΙΟΚΑΝ
ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:
- ΟΔΗΓΙΑ 84/450/ΕΟΚ/10-8-1984 σχετικά με την παραπλανητική διαφήμιση.
- ΝΟΜΟΣ 2251/1994. Προστασία των Καταναλωτών. Εργασία των άρθρων 9 και 10 αυτού.
- ΕΠΙΧΕΙΡΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.
- ΝΟΜΟΣ 146/1914 Περί Αθέτου Ανταγωνισμού. Εργασία του άρθρου 2 (Ανεπιβεβαίωτες δηλώσεις).
- ΝΟΜΟΣ 2328/1995 Νομοθέτηση της διπλής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας κ.λ.π. Εργασία των άρθρων 3 και 4 αυτού (Διοικητική και Δικαστική προστασία).
- ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ ΕΝΗΜΕΡΩΜΕΝΗ
ΝΑΕΟΣ Μάρτιος 1996

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
Αμοιβές Δικ. Αντιπροσώπων στις εκλογές των συνδικαλιστικών οργανώσεων
Ύστερα από σχετικό αίτημα της Ενωσέως μας αυξήθηκαν για το έτος 1999 σημαντικά οι αμοιβές των συναδέλφων που ασκούν καθήκοντα Δικαστών Αντιπροσώπων στις εκλογές των συνδικαλιστικών Οργανώσεων.
Ήδη για το 2000 ζητήσαμε νέα αύξηση σε λογικά επίπεδα.

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ: ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΤΡΕΦΟΝΤΑΙ ΑΥΤΑΠΑΤΕΣ

Το ότι οι Συντάξεις των συνταξιοδοτούμενων συναδέλφων είναι σε απαράδεκτα χαμηλό επίπεδο (ανέρχονται μόλις στο 43% του συνόλου των αποδοχών των εν ενεργεία) δεν είναι κάτι που λέγεται για πρώτη φορά. Το ζήτημα ήταν κατά πόσο αυτό γινόταν αντιληπτό στους αρμόδιους Οικονομικούς Υπουργούς, κυρίως, αλλά και στην κοινή γνώμη.

Έπρεπε, λοιπόν, οι ανωτέρω να πεισθούν με επιχειρηματολογία, η οποία θα καθιστούσε τις δικαίες διεκδικήσεις μας αναντίρρητες. Σ' αυτή την κατεύθυνση κινηθήκαμε (ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΝΩΣΕΙΣ ΜΑΖΙ) και με τα «στοιχεία» που παρουσιάσαμε σήμερα είμαστε στο σημείο να μην τίθεται πια θέμα αμφισβήτησης του δικαίου του αιτήματός μας, αλλά μόνο ο τρόπος και ο χρόνος υλοποίησης. Δεν θα αναφέρουμε τώρα τις ενέργειές μας στο κορυφαίο αυτό ζήτημα. Θα γίνει λεπτομερής αναφορά στη Γεν. Συνέλευση. Σήμερα θα παραθέσουμε μερικά ενδεικτικά στοιχεία για το ποια είναι η πραγματική κατάσταση για να μην έχουν αυταπάτες οι προφήτες ότι «υποκατάπτουμε την μαφροοικονομική πολιτική της χώρας και προκαλούμε ραγμές στην εθνική οικονομία...»

Οι αποδοχές συμπεριλαμβάνουν βασικό μισθό, αποζημίωση «αυξήσεως τιμαριθμού» και «επίδομα δικαστικό» (κάτι ανάλογο με το δικόμας επίδομα βιβλιοθήκης). Το τελευταίο δεν υπολογίζεται στη σύνταξη, αλλά γίνεται αύξηση της συντάξεως και τελικά αυτή φθάνει στο ίδιο ποσό με τις αποδοχές του εν ενεργεία δικαστή.

Οι δικαστές με 19 χρόνια υπηρεσίας έχουν βαθμό και μισθό Εφέτη και με 25 χρόνια υπηρεσίας παίρνουν βαθμό και μισθό Ακυρωτικού δικαστή, αλλά εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους στο κατώτερο δικαστήριο, δηλ. ο Εφέτης στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο ή ο Ακυρωτικός δικαστής στο Εφετείο, μέχρις ότου προαχθούν στον αντίστοιχο βαθμό.

2. Πορτογαλία: Οι αποδοχές των εν ενεργεία δικαστών και οι συντάξεις είναι στο ίδιο επίπεδο, υπό τον όρο ότι ο συνταξιούχος δικαστής δεν ασκεί άλλο επάγγελμα. Εάν ασκήσει άλλο επάγγελμα (π.χ. δικηγόρου), η σύνταξή του μειώνεται ανάλογα.

3. Γερμανία: Η σύνταξη είναι ποσοστό 75% του μισθού.

Δεν υπάρχουν επιδόματα ή απο-

υπαλλήλους του Δημόσιου τομέα.

Με το νομοθετικό καθεστώς που ισχύει σήμερα η σύνταξη είναι το 80% των αποδοχών του τελευταίου έτους (προ της συνταξιοδότησεως). Από το 2003, θα είναι το 80% του μέσου όρου των αποδοχών ως εξής: το 2003, των τελευταίων 2 ετών το 2004, των τελευταίων 3 ετών το 2005, των τελευταίων 4 ετών και σταδιακά μέχρι των 15 τελευταίων ετών.

Οι εν ενεργεία δικαστές δεν έχουν επιδόματα ή αποζημιώσεις («no extras», μόνο βασικό μισθό).

6. Βέλγιο: Οι αποδοχές των δικαστών αποτελούνται από βασικό μισθό, ο οποίος ποικίλει ανάλογα με την αρχαιότητα τους και αυξάνεται κάθε τρία (3) χρόνια υπηρεσίας.

Οι αντιπρόεδροι του Ακυρωτικού έχουν ένα επί πλέον συμπληρωματικό επίδομα.

Οι αποδοχές (και τα συμπληρωματικά επιδόματα) αυξάνονται ανάλογα με την αύξηση του τιμαριθμού.

Οι δικαστές λαμβάνουν επίσης τις κοινωνικές παροχές (οικονομικό επίδομα, επίδομα γεννήσεων κλπ.). Η σύνταξη είναι περίπου το

ΠΙΝΑΚΑΣ (Ενδεικτικός)

ΒΑΘΜΟΣ	ΑΚΑΘ. ΑΠΟΔΟΧΕΣ	ΚΑΘ. ΑΠΟΔΟΧΕΣ	ΔΩΡ. ΧΡΗΣ/ΝΩΝ	ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
Πρόεδρος ΑΠ-ΣΤΕ	1.438.000	930.000	353.000	504.000
Αντιπρόεδρος ΑΠ-ΣΤΕ	1.332.000	872.000	320.000	475.000
Αεροπαγίτης - Σύμβουλος Επικρατείας	1.263.000	833.000	315.000	455.000
Πρόεδρος Εφετών	1.200.000	792.500	304.000	
Εφέτης (παλιός)	1.196.000	764.000	302.000	
Εφέτης (νέος)	1.034.000	706.500	230.000	
Πρόεδρος Πρωτοδικών (με χρονοεπίδομα 44%)	1.019.000	711.000	222.000	
Πρόεδρος Πρωτοδικών (με χρονοεπίδομα 32%)	906.000	647.000	178.000	
Πρωτοδίκης (παλιός) με χρονοεπίδομα 32%	893.000	606.000	195.000	
Πρωτοδίκης (νέος) με χρονοεπίδομα 8%	695.000	522.000	130.000	
Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Βουλευτής	989.000	683.000	329.000	425.000
1.960.000	1.377.000	900.000	845.000-1.000.000	
Βοηθός Γεν. Διευθυντή ΔΕΗ	1.565.000	1.000.000	1.000.000	625.000
Πτυχιούχος ΔΕΗ	1.150.000	725.000	725.000	602.000
Μηχανικός Τ1-ΔΕΗ	1.116.500	750.000	750.000	602.000
Πτυχιούχος Διοικητικός Υπάλληλος Βουλής Η σύνταξή του ισούται με το 100% των αποδοχών του.				

Τι γίνεται όμως με τις συντάξεις των συναδέλφων μας στις ευρωπαϊκές χώρες;

Ήλθαμε λοιπόν, σε επικοινωνία με τις άλλες ενώσεις και τα στοιχεία που συγκεντρώσαμε ήταν καταλυτικά για τις αντιρρήσεις των αρμοδίων.

Προσέξτε λοιπόν:

1. Ιταλία: Οι αποδοχές των εν ενεργεία δικαστών και οι συντάξεις των αντίστοιχων βαθμών είναι στο ίδιο επίπεδο.

ζημιώσεις (μόνο μισθός, «no extras»)

4. Ολλανδία: Όταν ο δικαστής αποχωρεί με πλήρη συντάξιμο χρόνο, η σύνταξη είναι ποσοστό 70% του μισθού. Αν αποχωρήσει με μικρότερο χρόνο υπηρεσίας ή σύνταξη μειώνεται ανάλογα.

Δεν υπάρχουν επιδόματα ή αποζημιώσεις (μόνο μισθός, no extras).

5. Αυστρία: Δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις για το ποσοστό των συντάξεων των δικαστών. Υπάρχουν οι διατάξεις για όλους τους

80% των αποδοχών του εν ενεργεία δικαστή.

7. Ισπανία: Το μισθολόγιο ισχύει από το 1989 και ήδη μελετάται νέο το οποίο αν ισχύσει θα αναπροσαρμόζει γενναία τις μέχρι τώρα αποδοχές τους, που πάντως αυτή τη στιγμή δεν είναι καλύτερες από τις δικές μας.

Όπως βλέπετε δεν υπάρχει χώρα στην οποία η σύνταξη να είναι κατώτερη από το 70% του συνόλου των αποδοχών των εν ενεργεία.

ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ

Προς τους δικαστικούς λειτουργούς, μέλη της Ένωσής μας.

Με αφορμή το υπ' αριθ. 216/1999 εμπιστευτικό έγγραφο του Προέδρου του Αρείου Πάγου με αποδέκτες τους διευθύνοντες τα Πρωτοδικεία του Κράτους και ορισμένα Ειρηνοδικεία, το Δ.Σ. της Ένώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων, κατά τη συνεδρίαση της 8-10-1999, κατέληξε ομόφωνα, μετ' ανταλλαγής απόψεων, στα εξής:

Ο δικαστής είναι προσωπικά ανεξάρτητος, δεσμευμένος μόνο από το Σύνταγμα και το Νόμο (άρθρο 87 του Συντ/τος). Με τη διάταξη του άρθρου 19 του Κώδικα Οργα-

νισμού Δικαστηρίων, όπως ισχύει μετά τις διατάξεις των άρθρων 6 Ν. 1868/1989, 4 παρ. 4 Ν. 1968/1991 και 3 παρ. 5 Ν. 2479/1997, δικαίωμα εποπτείας παρέχεται και στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου. Η εποπτεία αυτή συνίσταται στην επίδραση και έκδοση γενικών οδηγιών για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών των δικαστηρίων. Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε οδηγία, σύσταση ή υπόδειξη σε δικαστικό λειτουργό για ουσιαστικό ή δικονομικό θέμα σε συγκεκριμένη υπόθεση ή κατηγορία υποθέσεων. Συνεπώς η γενόμενη με το ως άνω εμπιστευτικό έγγραφο σύσταση, ως

προς την ερμηνεία του άρθρου 21 του Ν. 2190/1994 που αφορά κατηγορία υποθέσεων, προς τους δικαστικούς λειτουργούς και αποδέκτες του εγγράφου, δρiscεται εκτός του περιεχομένου της ασκούμενης εποπτείας και αντίκειται στην παράγραφο 3 του άρθρου 19, μη δημιουργούσα οποιαδήποτε υποχρέωση των δικαστών για συμμόρφωση τους προς αυτή, ανεξαρτήτως της ορθότητας της ή μη.

Πά το Δ.Σ.,
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΧΑΡ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Γιατί είναι δίκαιες οι φοροαλλαγές

Του Χ. Αθανασίου Γεν. Γραμματέα της ΕΔΕ

(Αναδημοσίευση από το ΒΗΜΑ της 14.10.99)

Είναι ανεπίτρεπτο, κάθε φορά που οι δικαστές υπερασπίζονται τις νόμιμες οικονομικές αξιώσεις τους δημιουργείται θόρυβος για το κατά πόσον αυτές είναι νομικά ορθές και κοινωνικά δίκαιες.

Επιχειρείται δηλαδή, ανεπίτρεπτη προσπάθεια δυσμενούς επηρεασμού της κοινής γνώμης για δήθεν αθέμιτες διεκδικήσεις των δικαστών, χωρίς παράλληλα να γίνεται και αντικειμενική ενημέρωσή τους.

Οι πολίτες όμως γνωρίζουν ότι και ο δικαστής εκτός από λειτουργός είναι και εργαζόμενος και έχει, εκτός των άλλων, και διαιτητικές ανάγκες.

Πρέπει να ζήσει την οικογένειά του, να μορφώσει τα παιδιά του και να ζήσει αξιοπρεπή και μετρημένη ζωή. Η στοιχειώδης αυτή οικονομική αυτοτέλειά του, που εξαρτάται μόνο από το μισθό του, είναι απαραίτητη για να επιδίεται απεριόριστος στην απονομή του δικαίου.

Π' αυτό ύστερα από πολλές προσπάθειες η πολιτεία, συμμορφούμενη προς τη συνταγματική επιταγή, έστρεψε στην καθιέρωση του ειδικού μισθολογίου πριν από δύο έτη.

Το μισθολόγιο αν και ήταν κατ' αρχήν θετική εξέλιξη, εν τούτοις δεν έγινε αντιληπτό από το ευρύ κοινό ότι είναι κατά το ήμισυ επιδοματικό που σημαίνει ότι τα επιδόματα (δηλαδή το ήμισυ των αποδοχών) δεν υπολογίζονται στη σύνταξη και στα δώρα.

Με την εφαρμογή του ανέκφυαν δύο ζητήματα.

Πρώτον πώς έπρεπε να φορολογηθούν οι διαφορές των αναδρομικών αποδοχών και δεύτερον αν το ειδικό επίδομα που καταβάλλεται για τα λειτουργικά έξοδα του δικαστή (γραφείο στο σπίτι, πλούσια βιβλιοθήκη, γραφική ύλη κλπ) υπόκεινται σε φόρο.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΕΜΜ. ΣΕΡΓΑΚΗ

Σίνεγμα απο τη σελ. 4

του νόμου υπεύθυνον μόνον έναντι του νόμου».

Επίσης, δεν γίνεται πλέον αποδεκτή η αντίληψη της κρατικιστικής και δημοκρατικής εκδοχής ότι ο δικαστής είναι όργανο της κρατικής εξουσίας και η δικαιοσύνη εκδήλωση κυριαρχίας ότι δηλ. ο δικαστής υπάρχει για να εφαρμόζει τις επιταγές της λαϊκής βούλησης και να διασφαλίζει την πιστή τήρησή της, διότι η υποταγή στη βούληση του νομοθέτη υπαγορεύεται από την υποχρέωση υποταγής όλων των κρατικών εξουσιών (που πηγάζουν από το λαό) στις αποφάσεις του κοινοβουλίου του πιο αντιπροσωπευτικού εκπροσώπου του κυρίαρχου λαού.

Οι θεσμικές και πολιτικές εξελίξεις των τελευταίων δεκαετιών και οι μεταμορφώσεις που επήλθαν στις λειτουργίες του κράτους και στις σχέσεις του κράτους και της κοινωνίας είχαν σοβαρό αντίκτυπο και στη σύλληψη της έννοιας της δικαιοσύνης και στην άσκηση αυτής. Ο δικαστής δεν αρκείται πλέον σε μια μηχανική εφαρμογή του νόμου, διότι εφαρμόζοντας το νόμο, τον ερμηνεύει και ερμηνεύοντάς τον τον αξιολογεί και δημιουργεί νομολογικά κανόνες δικαίου. Αναδεικνύεται δηλαδή σε κεντρική φυσιογνωμία του σημερινού συνταγματικού κράτους.

Ως προς το πρώτο ζήτημα υποστηρίξαμε ότι οι αναδρομικές αποδοχές έπρεπε να φορολογηθούν σύμφωνα με το φορολογικό καθεστώς που ίσχυε κατά το έτος που ήταν καταβλητέες και όχι σύμφωνα με το καθεστώς του χρόνου καταβολής, εν όψει του ότι από υπαιτιότητα των δικαστών δεν καταβλήθηκαν εμπρόθεσμα.

Ως προς το δεύτερο ζήτημα θεωρείται ότι το ειδικό επίδομα δεν αποτελεί εισόδημα διότι προορίζεται για την κάλυψη δαπανών στις οποίες υποβάλλεται ο δικαστής για την εκτέλεση της υπηρεσίας που του έχει ανατεθεί και συνεπώς δεν φορολογείται.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι δικαστές δεν έχουν συγκεκριμένο ωράριο εργασίας και ο κύριος όγκος της εργασίας τους γίνεται στα σπίτια τους, που αυτό σημαίνει ότι είναι υποχρεωμένοι να διατηρούν ιδιαίτερο γραφείο, συγχρονημένη βιβλιοθήκη, με όποια δαπάνη συνεπάγονται.

Λύση στα πιο πάνω ζητήματα έδωσε ύστερα από σχετικές προσφυγές το Συμβούλιο της Επικρατείας με πρόσφατη απόφασή του, κρίνοντας ότι οι αποδοχές φορολογούνται σύμφωνα με το φορολογικό καθεστώς που ισχύει κατά το έτος που είναι καταβλητέες και ότι το ειδικό επίδομα δεν είναι εισόδημα.

Δεν πρόκειται λοιπόν, για χαρακτηριστικές παροχές της πολιτείας ή για ανεπίτρεπτες διεκδικήσεις.

Λόγω δε του επιδοματικού χαρακτήρα του μισθολογίου οι συντάξεις των συνταξιοδοτημένων δικαστών ανέρχονται μόλις στο 43% του συνόλου των αποδοχών των εν ενεργεία δικαστών, ενώ στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες ανέρχονται σε ποσοστό από 70% ως και 100%. Το ίδιο συμβαίνει και με τους άλλους συνταξιούχους του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα οι συντάξεις των οποίων κυμαίνονται από 65% ως 80% των αποδοχών των εν ενεργεία.

Με τα νέα αυτά ιστορικά και πολιτικά δεδομένα η θεσμική θεμελίωση και νομοποίηση της εξουσίας του δικαστή δεν εδράζεται πλέον μόνο στο άρθρο 87 του Συντάγματος που αντιμετωπίζει τη δικαστική λειτουργία ως μία από τις κρατικές εξουσίες, αλλά θα πρέπει να αντλεί τα τυπικά και ουσιαστικά ερείσματα της και από το άρθρο 20 αυτού, που θέλει τον δικαστή προστάτη των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των πολιτών και τον τοποθετεί στο ενδιάμεσο μιας αέναης σύγκρουσης συμφερόντων και δικαιωμάτων.

Με τις γνώσεις και τις εμπειρίες που θ' αποκομίσουμε από τις εργασίες του παρόντος συνεδρίου (το οποίο τιμούν κλπ.) πιστεύουμε επανειλημμένα ότι ο δικαστής και στον τομέα που θα ερευνηθεί, θα μπορέσει ν' ανταποκριθεί επιτυχέστερα στη νέα ιστορική φυσιογνωμία του και να εκπληρώσει ασφαλέστερα το σύγχρονο ρόλο του και τη σύγχρονη αποστολή του, ως εκπρόσωπος μιας βασικής κρατικής λειτουργίας, αλλά και ως προστάτης των δικαιωμάτων, των συμφερόντων και των ελευθεριών του λαού, σε μια δημοκρατική κοινωνία στην οποία ο πολίτης θα εμπνέεται από σεβασμό και θα προσδίδει με εμπιστοσύνη προς τη Δικαιοσύνη και τους λειτουργούς της.